

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO**

Diplomsko delo

**PREVENTIVNI PROJEKTI ZA IZBOLJŠANJE
VARNOSTI V LOKALNI SKUPNOSTI**

Roland Brajič

Ljubljana, september 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO

DIPLOMSKO DELO

PREVENTIVNI PROJEKTI ZA IZBOLJŠANJE
VARNOSTI V LOKALNI SKUPNOSTI

Kandidat:	Roland Brajič
Vpisna številka:	04032150
Študijski program:	Visokošolski strokovni študijski program Javna uprava
Mentor:	izr. prof. dr. Mirko Pečarič

Ljubljana, september 2016

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisan Roland Brajič, študent Visokošolskega strokovnega študijskega programa Javna uprava, z vpisno številko 04032150, sem avtor diplomskega dela z naslovom: »Preventivni projekti za izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti«.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je priloženo delo izključno rezultat mojega lastnega raziskovalnega dela;
- sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem poskrbel, da so vsa dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric navedena v seznamu virov, ki je sestavni element predloženega dela in je zapisan v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem pridobil vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti prenesena v predloženo delo, in sem to tudi jasno zapisal v predloženem delu;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del, bodisi v obliki citata bodisi v obliki skoraj dobesednega parafraziranja bodisi v grafični obliki, s katerimi so tuje misli oz. ideje predstavljene kot moje lastne – kaznivo po zakonu (Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, Uradni list RS, št. 21/95), kršitev pa se sankcionira tudi z ukrepi po pravilih Univerze v Ljubljani in Fakultete za upravo;
- se zavedam posledic, ki jih dokazano plagiatorstvo lahko predstavlja za predloženo delo in za moj status na Fakulteti za upravo;
- je elektronska oblika identična s tiskano obliko diplomskega dela ter soglašam z objavo dela v zbirki »Dela FU«.

Diplomsko delo je lektorirala: Veronika Bakač.

Ljubljana, 5. 9. 2016

Podpis avtorja:

POVZETEK

Delovanje slovenske policije kot najvišje institucije varnosti v državi je v prvi vrsti represivno, zgolj in samo zaradi zagotavljanja varnosti med državljani in vsemi obiskovalci naše države. Njeno vodilo je skrb za nedotakljivost človeškega življenja in premoženja. Da bi bila policija uspešnejša pri zagotavljanju naštetega in da bi pred represivnim delovanjem poizkušala doseči odvrnitev zlonamernih dejanj, se vedno večji poudarek daje preventivnemu decentraliziranemu delovanju.

Namen diplomskega dela je seznanitev z zgodovinskim razvojem preventivnega policijskega dela doma in v svetu. Prikažem preventivno delovanje v lokalni skupnosti na primeru izvajanja preventivnih aktivnosti in projektov Policijske postaje Kranjska Gora v sodelovanju z javno in civilno sfero.

Preventivne aktivnosti na območju občine Kranjska Gora se izvajajo zaradi približevanja policije in vzpostavljanja partnerskega odnosa z vsemi, katerim je primarni cilj preventiva.

Preventivni projekti se izvajajo zaradi nastanka točno določenega pojava, ki ga je potrebno s preventivnim policijskim delom v skupnosti načrtno začeti reševati. S tem pa stanje na tem področju izboljšati ali odpraviti.

Preventivo delo je težko meriti. Rezultati o delu se lahko pokažejo takoj, na kratek ali dolgi rok. V diplomskem delu boste seznanjeni z aktivnostmi in projekti, ki se izvajajo v naši lokalni skupnosti in so lahko primer dobre prakse.

Navdušuje nas dejstvo, da so rezultati ankete pokazali, da lokalna skupnost pozna preventivne projekte in verjame, da pripomorejo k izboljšanju varnosti v lokalni skupnosti.

Ključne besede: Policijska postaja Kranjska Gora, Občina Kranjska Gora, SPV Občine Kranjska Gora, lokalna skupnost, preventivna aktivnost, preventivni projekt, vodja policijskega okoliša

SUMMARY

PREVENTION PROJECTS TO IMPROVE SAFETY IN THE LOCAL COMMUNITY

Operation of the Slovenian Police, as the highest security institution in the country, is primarily repressive, purely and simply in order to ensure the safety of all citizens and visitors to our country. Its motto is to care for the untouchability of human life and property. In order to make the Police more effective in providing the above and in deterring malicious acts, the emphasis is placed on preventive decentralized operation.

The aim of this thesis is to inform about the development of preventive police work through years in Slovenia and abroad. Prevention activities and projects of the Police Station Kranjska Gora are presented, all of them have been carried out in collaboration with public and civil spheres of the local community.

Prevention activities in the municipality of Kranjska Gora are carried out to approach and establish partner relationship with all those whose primary objective is prevention.

Prevention projects are carried out due to the occurrence of a particular phenomenon which needs to be systematically tackled by preventive police work in the community. In this way the negative situation is to be improved or eliminated.

Prevention work is difficult to measure. Its results may show up immediately, in the short or long term. The thesis includes the activities and projects being carried out in our local community and can be served as examples of good practice.

The results of the survey show that the residents know for our prevention projects and believe they contribute to improving safety in the local community.

Key words: Police Station Kranjska Gora, Commune Kranjska Gora, The Council for Prevention and Education of the Kranjska Gora Commune, local community, prevention activity, prevention project, Head of the police district

KAZALO

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA	iii
POVZETEK.....	v
SUMMARY	vi
KAZALO.....	vii
KAZALO PONAŽORITEV	ix
KAZALO SLIK	ix
KAZALO TABEL.....	ix
SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC	xii
SEZNAM TUJIH IZRAZOV	xiv
1 UVOD	1
2 PREVENTIVA V SVETU IN DOMA	4
2.1 ZGODOVINA PREVENTIVE V SVETU	4
2.2 ZGODOVINA PREVENTIVE V SLOVENIJI	5
2.3 ZAKONODAJA, KI UREJA PARTNERSKO SODELOVANJE INSTITUCIJ	6
2.4 INSTITUCIJE JAVNEGA POMENA ZA PREVENTIVNO DELOVANJE V LOKALNI SKUPNOSTI	7
2.4.1 OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI	8
2.4.2 SPV IN SOSVET ZA VARNOST OBČANOV OBČINE KRANJSKA GORA.....	8
2.4.3 SODELOVANJE MED POLICIJO, OBČINO, REDARSTVOM, AVP, TUJIMI ORGANI IN DRUGIMI, KI DELUJEJO PREVENTIVNO	9
2.4.4 POLICIJSKA PISARNA ZA PROMOCIJO IN PRIBLIŽEVANJE POLICIJE OBČANOM LOKALNE SKUPNOSTI	12
2.4.5 MOBILNA PISARNA	13
2.4.6 VSTOP RS V SCHENGENSKO OBMOČJE.....	13
2.4.7 SODELOVANJE PP KRANJSKA GORA NA KEKČEVH DNEVIH.....	14
2.4.8 POLICIST SMUČAR NA SMUČARSKEM TEČAJU OSNOVNOŠOLCEV	16
2.4.9 PODELITEV NAGRAD ZA NOŠENJE RUMENIH RUTK PRVOŠOLCEV OBEH OSNOVNIH ŠOL	16
2.4.10 Z ROKO V ROKI ZA BOLJŠO VARNOST SLEPIH IN SLABOVIDNIH	17
2.4.11 OBJAVE V LOKALNIH MEDIJIH (RADIO, TV, ČASOPIS).....	19
2.4.11.1 Snemanje preventivnih vsebin za Radio Ognjišče Ljubljana in intervju ob dnevu slovenske policije na Radiu Triglav Jesenice.....	19
2.4.11.2 Intervju ob dnevu slovenske policije na Radiu Triglav Jesenice.....	19
2.4.11.3 Preventivni nasveti o mobilnem klepetanju in varni uporabi interneta	19
3 PREVENTIVNI PROJEKTI PP KRANJSKA GORA V SODELOVANJU Z DRUGIMI SUBJEKTI.....	21
3.1 PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "REFLEKTIVNA ZAPESTNICA" .	21
3.2 PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "NEZAVAROVANA SMUČARSKA OPREMA, VABA ZA TATOVE"	24
3.3 PREDSTAVITEV REFERATA NA TEMO "GLOBALNA VARNOST IN TURIZEM" V DRŽAVNEM SVETU REPUBLIKE SLOVENIJE.....	29

3.4	PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "ČISTA STEKLA IN DOBER PROFIL ZA VEČJO VARNOST POZIMI"	30
3.5	PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "KOLESAR NA KOLESARSKI POTI"	36
3.6	PREVENTIVNI PROJEKT "PRIJAVA GOSTA IN TURISTIČNA TAKSA".....	38
3.6.1	ANAMNEZA – IDENTIFIKACIJA PROBLEMA	38
3.6.1.1	Zakonodaja	41
3.6.2	ANALIZA PROBLEMA	45
3.6.3	AKTIVNOSTI STRATEGIJE REŠEVANJA PROBLEMA – POVABILO K SODELOVANJU DRUGIH INSTITUCIJ.....	46
3.6.4	FINANČNI OKVIR	46
3.6.5	DISTRIBUCIJA IN OSVEŠČANJE CILJNE SKUPINE TER OSTALE JAVNOSTI.....	47
3.6.6	SPREMLJANJE REŠEVANJA PROBLEMA.....	47
3.6.7	EVALVACIJA PROJEKTA Z ANKETIRANJEM PREKO MEDMREŽJA	47
4	ANKETA O MNENJU PREBIVALCEV OBČINE KRANJSKA GORA.....	49
5	ZAKLJUČEK.....	51
	LITERATURA IN VIRI.....	52
	PRILOGE	55

KAZALO PONAŽORITEV

KAZALO SLIK

Slika 1: Skupni nadzor VPO PP Kranjska Gora in inšpektorja MIR pri stanodajalki.....	10
Slika 2: Skupni preventivni nadzor VPO PP Kranjska Gora in redarja MIR nad vozniki koles na kolesarski poti.....	10
Slika 3: Skupni preventivni nadzor VPO PP Kranjska Gora, redar MIR in nadzornik TNP nad »črnim kampiranjem« v območju TNP	10
Slika 4: Mešane patrulje slovenskih in avstrijskih policistov	11
Slika 5: Sprejem slovenskega in avstrijskega policista pri županu Občine Kranjska Gora .	11
Slika 6: Skupna preventivna varnostna akcija slovenskih in italijanskih policistov	12
Slika 7: Članek o otvoritvi Policijske pisarne Mojstrana.....	13
Slika 8: Mobilna policijska pisarna na javni prireditvi Pokal Vitranc v Podkorenu	13
Slika 9: Predstavitev policijskega dela na prireditvi	15
Slika 10: Vidnost pešcev	15
Slika 11: Delavnica na temo varnost pešcev	15
Slika 12: Skupno sodelovanje policistov in reševalcev	16
Slika 13: Obisk policistov in nadzornika na smučišču	16
Slika 14: Podelitev nagrad v OŠ Mojstrana in OŠ Kranjska Gora.....	17
Slika 15: Šotor VIDKO	18
Slika 16: Predavanje na temo Ne pozabite na varnost	19
Slika 17: Članek o mobilnem klepetanju	20
Slika 18: Članek o varni rabi interneta.....	20
Slika 19: Predavanje »Dobra vidnost v prometu je predpogoj za večjo varnost«	22
Slika 20: Stojnica v bližini OŠ Mojstrana z učenci prometniki	22
Slika 21: Reflektivna zaščitnica – preventivni projekt leta 2003	22
Slika 22: Bronasta plaketa za projekt »Reflektivna zaščitnica«	23

Slika 23: Bronasto plaketo je podelil takratni generalni direktor policije Darko Anželj.....	23
Slika 24: Članek o nagrajenem projektu »Reflektivna zapestnica«.....	24
Slika 25: Šotor Vidko in otroki vrtcev v občini.....	24
Slika 26: Članek o problematiki tatvin smučarske opreme	25
Slika 27: Plakat preventivnega projekta »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«	26
Slika 28: Obrazec za popis smučarske opreme	26
Slika 29: Članek o preventivnem projektu »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«	27
Slika 30: Bronasta plaketa za projekt »Nezavarovana smučarska oprema, vaba za tatove«	28
Slika 31: Prejemniki priznanj	28
Slika 32: Članek o nagrajenem projektu »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«	28
Slika 33: Članek o izboljšanem stanju na področju tatvin smučarske opreme	29
Slika 34: Zbornik z referatom »Globalna varnost v turizmu«	29
Slika 35: Strgala in merilec profila pnevmatik projekta »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi« iz prvega projekta leta 2008.....	32
Slika 36: Zloženka projekta	33
Slika 37: Kontrolni list o pregledu motornega vozila.....	33
Slika 38: Potek akcije na bencinskem servisu	33
Slika 39: Predavanje o varni zimski vožnji v Policijski pisarni Mojstrana	34
Slika 40: Vabilo na projekt po položnicah za komunalne storitve v občini.....	34
Slika 41: Izdelek projektov »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi« zadnjih let.....	35
Slika 42: Informacijska tabla na kolesarski poti in parkirišču projekta »Kolesar na kolesarski poti«.....	37
Slika 43: Letak v slovenskem in angleškem jeziku	38
Slika 44: Zloženka preventivnega projekta »Prijava gosta in turistična taksa«	46

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število prihodov turistov na prenočitev v Občino Kranjska Gora 39

Tabela 2: Število prenočitev v vseh nastanitvenih objektih v Občini Kranjska Gora 40

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC

VPO	Vodja policijskega okoliša
PP	Policijska postaja
Občina	Občina Kranjska Gora
ZODPol	Zakon o organiziranosti in delu v policiji
ZLS	Zakon o lokalni samoupravi
ZNPPol	Zakon o nalogah in pooblastilih policije
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
DS RS	Državni svet Republike Slovenije
UE	Upravna enota
TIC	Turistično informacijski center
ZPol	Zakon o policiji
PU	Policijska uprava
KS	Krajevna skupnost
SPV	Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
Sosvet	Sosvet za varnost občanov
TNP	Triglavski narodni park
MIR	Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica
AVP	Agencija za varnost prometa
ZORed	Zakon o občinskem redarstvu
RS	Republika Slovenija
GPU	Generalna policijska uprava

EU	Evropska unija
LTO	Lokalna turistična organizacija
LTS	Letna turistična sezona
ZVCP-1	Zakon o varnosti cestnega prometa
ZPrCP	Zakon o pravilih cestnega prometa
ZVoz	Zakon o voznikih
ZGos	Zakon o gostinstvu
ZPPreb	Zakon o prijavi prebivališča
OŠ Mojstrana	Osnovna šola 16. decembra Mojstrana
OŠ Kranjska Gora	Osnovna šola Josipa Vandota Kranjska Gora
PMP	Postaja mejne policije
TZS	Turistična zveza Slovenije
AJPES	Agencija za javnopravne evidence in storitve
ZSRT	Zakon o spodbujanju razvoja turizma

SEZNAM TUJIH IZRAZOV

Community policing	V skupnost usmerjeno policijsko delo
Prevention Liasison Officer	Policisti za zvezo policije in mladotnikov
Community Foot Patrol Officer	Policist peš patrolje v skupnosti
S.A.R.A.	Metoda štiristopenjskega reševanja problemov

1 UVOD

Prvenstveno načelo in vodilo policistov – vodij policijskih okolišev (v nadaljevanju VPO) – na policijskih postajah (v nadaljevanju PP) naj bi bilo preventivno delovanje in izvedba preventivnih projektov za izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti. Tega načela se držimo tudi na območju občine Kranjska Gora, za varnost katere je krajevno in stvarno pristojna PP Kranjska Gora. Razmišljanje temelji na dejstvu, da se s preventivnim delovanjem lahko izboljša stanje v lokalni skupnosti. Preventiva je sicer težko merljiva, vsekakor pa na dolgi rok prinaša izboljšano stanje varnosti ljudi in premoženja ter s tem zmanjševanje nastanka deviantnih pojavov.

Beseda preventiva pomeni nekaj preprečiti, obvarovati neko vnaprejšnjo zaščito z določenimi preventivnimi sredstvi. O policijski preventivi pa govorimo takrat, kadar želimo preprečiti, obvarovati tiste pojave v družbeni lokalni skupnosti, ki odstopajo od splošnih družbenih norm (Mikulan. 2002, str. 7). Natančne definicije, kaj je policijska preventiva, ni. Namen vloge policijskega dela v skupnosti je povečati učinkovitost in uspešnost dela policije na vseh področjih. Cilj temelji na partnerskem sodelovanju in medsebojnem zaupanju med policijo in javnostjo pri ugotavljanju in reševanju varnostnih problemov za izboljšanje kakovosti življenja v skupnosti.

Partnersko sodelovanje za izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti med policijo in ostalimi institucijami od leta 2013 ureja Zakon o organiziranosti in delu v policiji¹ (v nadaljevanju: ZODPol). Za organe, institucije, organizacije, katerih dejavnost je usmerjena k pomoči za večjo varnost, pa Zakon o lokalni samoupravi² (v nadaljevanju: ZLS).

Samo preventivno delo kot nalogo policije določa 4. člen Zakona o nalogah in pooblastilih policije³ (v nadaljevanju: ZNPPol). Preventivno delovanje policije, tako imenovano preventivno policijsko delo v skupnosti, na različnih nivojih: lokalnem, regionalnem in državnem je zelo pomembno za partnersko sodelovanje z javnimi in zasebnimi subjekti. Prvi izsledki o tem se pojavijo z dr. Janezom Pečarjem, ko je leta 1964 s svojo doktorsko disertacijo opozoril na to pomembno področje policijskega delovanja. Nadaljevala je Marija Mikulan s knjigama Preprečujemo kriminal skupaj in Policijska preventiva. Navkljub temu je obstajalo prepričanje, da je policija represivni organ in da bi lahko preventivno delovanje kot sami instituciji celo škodilo. V tujini pa preventivno delo poznajo kot v skupnost usmerjeno policijsko delo (ang. *community policing*).

Preventiva je bila v najvišjem organu varnosti – policiji, predvsem na samoiniciativi posameznikov, ki so bili prepričani v to, da je lahko tudi uspešna pri zatiranju deviantnih pojavov na dolgi rok. Tako se je s tem v večjem obsegu začela ukvarjati služba za stike z javnostmi na Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ), leta 1993 v okviru

¹ Ur. l. RS, št. 15/13, 11/14, 86/15.

² Ur. l. RS, št. 94/07, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12, 14/15.

³ Ur. l. RS, št. 15/13, 23/15.

reorganizacije MNZ. Ocena izvajanja projekta Policija na lokalni ravni je bila narejena leta 1996 (MNZ, 1997). Danes naj bi preventivno delo izvajali in poznali vsi policisti in ne samo VPO. VPO naj bi bili vodje teh nalog na območju, ki ga pokrivajo, in vez z lokalno skupnostjo.

V diplomskem delu bodo predstavljeni preventivni projekti, ki jih je izpeljala PP Kranjska Gora v sodelovanju s subjekti javne in civilne sfere v zadnjih 15 letih policijske kariere avtorja diplomskega dela. Vsi preventivni projekti so nastali na podlagi reševanja določenega nastalega problema na območju občine. S situacijsko preventivo, raznimi metodami proučevanja o izboljšanju oziroma zatiranju deviantnega pojava, bodisi v zvezi omilitve posledic na premoženju bodisi varnosti vsakega posameznika, se je s preventivnimi projekti pripomoglo k izboljšanju stanja ali celo odpravi le-tega. Vsak preventivni projekt je bil tehnično, taktično in finančno načrtovan. Pri njih pa so sodelovali tudi drugi javni in civilni subjekti. Skozi navedeno obdobje so bile zaznane potrebe po preventivni osveščenosti tako najmlajših prebivalcev lokalne skupnosti kot tudi prebivalcev tretje starostne generacije; od voznikov motornih vozil v času zimskih razmer do zaščite smučarske opreme uporabnikov smučišč in predstavitve referata v Državnem svetu Republike Slovenije (v nadaljevanju: DS RS) na temo »Globalna varnost in turizem«; opremljenosti otrok z reflektivnimi zapestnicami in rumenimi rutkami za boljšo vidnost v cestnem prometu; izdelavi zloženek in postavitvi preventivnih tabel o varni vožnji s kolesom na kolesarski poti, ki povezuje tri dežele: Slovenijo, Italijo in Avstrijo. Ne nazadnje pa še projekt leta 2016, zloženka o prijavi gosta in plačilu turistične takse, ki so jo prejeli vsi stanodajalci v občini.

Julija 2016 je bil izveden preventivni projekt »Prijava gosta in turistična taksa«. Projekt je bil ustvarjen po zaznavi problematike pri prijavi in odjavi gosta v gostinskem ali nastanitvenem objektu, z vodenjem knjige gostov in neplačevanjem turistične takse stanodajalcev v občini. Z načrtno postopkovno vsebino, strnjeno v zgibanko, želimo doseči visoko stopnjo poznavanja dolžnosti stanodajalca pri registraciji stanodajalstva, namestitvi in prijavi gosta v turističnem ali gostinskem objektu in plačilu turistične takse zanj. Primarna ciljna skupina so stanodajalci občine. Zloženke bodo poleg subjektov, ki so sodelovali pri projektu, razdeljene tudi na Upravno enoto (v nadaljevanju: UE) Jesenice, Turistično informacijske centre (v nadaljevanju: TIC) turističnih društev v občini in glede na povpraševanje tudi drugim subjektom lokalnih skupnosti v Sloveniji.

V povezavi s tem projektom bo preverjena **hipoteza št. 1**, ki se glasi: Stanodajalci in obiskovalci občine Kranjska Gora bodo po prejemu zloženke bolj spoštovali zakonodajo kot prej.

Vsi projekti PP Kranjska Gora so bili izvedeni v sodelovanju z različnimi subjekti v lokalni skupnosti in prav zaradi tega smo želeli preveriti poznavanje teh projektov med občani in obiskovalci občine, zato smo postavili **hipotezo št. 2**: Prebivalci in obiskovalci občine ne poznajo preventivnih projektov policije na svojem območju.

Rezultate obeh hipotez smo pridobili z anketnim vprašalnikom, na katerega so odgovarjali prebivalci občine, stanodajalci v občini, obiskovalci občine in stanodajalci v občini, ki nimajo prebivališča v občini. Vprašalnik je bil sestavljen iz demografskih in vsebinskih vprašanj.

V teoretičnem delu diplomske naloge je opisan zgodovinski razvoj preventivnega dela v svetu in doma, zbrana je zakonodaja in literatura z metodo zbiranja primarnih in sekundarnih virov. V praktičnem delu so opisani preventivni projekti PP Kranjska Gora s partnerskim sodelovanjem v lokalni skupnosti.

Preventivni projekti so po mnenju avtorja zelo uporabni tudi za druge lokalne skupnosti, na regionalnem nivoju in tudi državnem. Ker so vsi ti projekti znani le na nivoju občine, je želja avtorja, da bi s tem diplomskim delom opisno in slikovno ovrednotil vložen trud slehernega posameznika, ki je pripomogel k izvedbi projektov in tako širši javnosti po Sloveniji predstavil projekte, ki so bili uspešni pri zagotavljanju osnovnega načela – skrbi za izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti.

2 PREVENTIVA V SVETU IN DOMA

2.1 ZGODOVINA PREVENTIVE V SVETU

O organizirani preventivni policiji se je začelo govoriti leta 1955 na Mednarodnem kriminološkem kongresu v Parizu, kjer je bilo govora o preprečevanju kriminalitete. Takrat so bili postavljeni temelji preventivnega dela, z razdelanimi metodami in oblikami dela. S to temo je nadaljevala Mednarodna organizacija kriminalistične policije, nato pa še Združeni narodi na tretjem kongresu za preprečevanje kriminalitete in postopanje z delikventi (Mikulan, 1995, str. 12).

Potekalo je raziskovanje in spoznavanje družinskih razmer potencialnih storilcev kaznivih dejanj z upoštevanjem družbenih razmer in odnosov v določenih skupnostih. Kot primer, ustanovljeni so bili policijski mladinski klubi, ki so razviti predvsem v Združenih državah Amerike, Japonski, Danski itd. Njihov namen je bil, da je mladina aktivno preživljala svoj prosti čas. S tem pa je policija pridobivala avtoriteto med mladimi, saj so jim omogočili brezplačne športne in rekreativne dejavnosti in hkrati je z mladimi vzpostavila prijateljski odnos ter jih podredila svojim ciljem (Mikulan, 1995, str. 13).

V **Veliki Britaniji** so leta 1951 uvedli tako imenovani liverpulski sistem z imenom »policija in otroci«. Sistem je zajemal otroke, ki niso imeli kaznivih dejanj, so pa v družbi vzbudili pozornost z *izostanki v šoli, nedisciplino, vračanju domov v poznih večernih urah*, zato so bili pod nadzorom policistov za zvezo policije in mladoletnikov Prevention Liaison Officer. Osnovna naloga je bila pomoč otroku in staršem (in ne nadzor nad njim) (Mikulan, 1995, str. 14).

Leta 1952 so na **Danskem** odprli policijske mladinske klube. Osnovni namen je bilo druženje v popoldanskem času. Klubi pa so dokaj dobro delovali in prispevali k tesnejšemu sodelovanju med ljudmi in policijo (Mikulan, 1995, str. 14).

Na **Nizozemskem** imajo disciplinske razrede. Vsak, ki je storil kaznivo dejanje ali prekršek, mora prihajati na policijsko postajo, kjer se srečuje s tovrstnimi vrstniki. Tam se učijo o prometni varnosti, kaznivih dejanjih in izdelujejo pisne izdelke na aktualno temo (Mikulan, 1995, str. 14).

V **Belgiji** imajo svetovalne urade za preprečitev kriminala (Mikulan, 1995, str. 15).

V **Nemčiji** od leta 1965 organizirajo posvetovalne programe, na katerih občane obveščajo o možnih nevarnostih in različnih oblikah kriminalitete, ki se lahko pojavijo v vsakdanjem življenju (Mikulan, 1995, str. 15).

V **Združenih državah Amerike** so znatno povečali število policijskih postaj »Baltimore County (Maryland) – policist peš patrolje« (Trojanovicz v: Mikulan, 1995, str. 68). Glavni cilj tega projekta je bil, da se pridobi zaupanje občanov, da policiji ni vseeno, kaj se pri njih v soseščini dogaja. Naloge je opravljal policist peš patrolje v skupnosti, ki so ga

poimenovali Community Foot Patrol Officer. V Detroitu (Michigan) se je michiganska policija lotila decentralizacije policijskega sistema. Izmislili so si model mini policijske postaje, kjer je deloval samo po eden policist. Model peš patrolje v Flintu (Michigan) pa velja za enega najbolj izdelanih projektov community policinga, saj so analize FBI pokazale, da je Flint šesti najnevarnejši kraj v ZDA in to potrebuje (Mikulan, 1995, str. 68–70).

2.2 ZGODOVINA PREVENTIVE V SLOVENIJI

Zametki preventivnega delovanja slovenskih policistov, takrat miličnikov, sega v leto 1946, ko ga je predpisoval Zakon o narodni milici. Ta zakon je strogo predpisoval terenske miličniške službe - patruljne službe, ki so delo opravljale na patrolnih območjih. Vodenje teh služb in opravljanje dela je bilo centralistično, vendar je bila ena izmed nalog miličnikov tudi spoznavanje ljudi in teritorija svoje postaje milice.

Leta 1953 se je pojavila nova oblika terenskega dela, ki so jo imenovali sektorska služba. Območje postaj ljudskih milic ni bilo več razdeljeno na patrolna območja, temveč na sektorje oziroma rajone. Sektorski miličnik je tedaj službo v sektorju opravljal po lastni presoji, brez točno določenega časovnega in krajevnega gibanja. S samostojnim delom je tako lažje spoznaval občane v sektorju, si ustvarjal ugled in zaupanje in poskušal spreminjati miselnost ljudi, da je miličnik v njihovih očeh vedno in samo »žandar«. Seveda pa je poleg preventivnih nalog opravljal tudi represivne.

Po letu 1963 je prišlo do družbene samoupravne preobrazbe. Enota v milici je postala postaja milice. Njeno območje pa je bilo območje posamezne občine. Znotraj občine so nastajale krajevne skupnosti, tako da so temu sledili tudi v organih za notranje zadeve in delo v krajevnih skupnostih poimenovali obhodni okoliši. Delo so večinoma opravljali sektorski miličniki, ki so se preimenovali v vodje obhodnih okolišev in so skrbeli za javno varnost. Začela se je poudarjati družbena samozaščita, varnost je postajala dolžnost in pravica vsakega državljanu. Dolžnost milice je postajala tudi obveščanje državljanov o nastanku deviantnih ravnanj in dejanj.

Pravila postaje milice iz leta 1976 so obhodne okoliše preimenoval v varnostne okoliše in so prav tako sovpadali z mejami krajevne skupnosti v občini. Pojavila se je tudi že odgovornost vodje varnostnega okoliša za razmere na svojem okolišu. V Zakonu o notranjih zadevah je bila zapisana dolžnost organizacij združenega dela, samoupravnih skupnosti, državnih organov, občanov, da morajo pri zagotavljanju državne in javne varnosti pomagati organom za notranje zadeve. To obdobje se šteje za zametke današnjih VPO in njihove vloge preventivnega dela, kljub temu da takrat še ni povsem zaživela (Žaberl, 2000, str. 376–385).

Leta 1991 je Slovenija postala samostojna država in milica se je preimenovala v policijo. Leta 1992 je bila sprejeta zamisel javne varnosti, saj je policija želela biti sodobna policija, po zgledu tujih policij in izkušenj. Vodja varnostnega okoliša se je preimenoval v VPO; varnostni okoliš pa v policijski okoliš, z istim teritorialnim območjem. Projekt javne

varnosti in reorganizacije policije iz represivnega organa tudi v preventivno delovanje je poskusno potekalo na območju Gorenjske, na takratni Upravi za notranje zadeve Kranj. Naloge partnerskega sodelovanja so bila predpisana v Zakonu o policiji⁴ (v nadaljevanju: ZPol) iz leta 1998 in internem aktu Pravilih policije iz leta 2000. V tem obdobju se je uveljavila strategija imenovana »v skupnost usmerjeno policijsko delo«.

Na novo pa od leta 2013 partnersko sodelovanje med policijo in drugimi subjekti ureja ZODPol. Naloge so identične, kot jih je urejal Zakon o policiji. Še vedno je temelj preventivnega delovanja v preprečevanju oziroma izboljšanju stanja na področju kriminalitete, varnosti cestnega prometa, varovanja državne meje in skrbi za javni red in mir. Strategijo v skupnost usmerjeno policijsko delo je zamenjala strategija policijskega dela v skupnosti (Kosmač, 2002).

Nam, policistom, se mnogokrat dogaja, da smo prepuščeni sami sebi, da kakovostne in pravočasne informacije o deviantnem pojavu do nas ne pridejo zadosti hitro, temveč šele takrat, ko jih pridobimo sami, kar pa pomeni, da ne moremo odreagirati pravočasno in je s tem naš uspeh reševanja problema lahko polovičen.

Želja policije in policistov je, da bi s skupnimi močmi poizkušali zmanjšati nastanek negativnih pojavov in jih pravočasno odpravljali, tudi s preventivnimi projekti in aktivnostmi. O naravi policijskega dela razmišljamo kot o danosti, ki je ni mogoče spremeniti. Narava policijskega dela je odvisna tudi od vloge, ki ji jo predpisuje družba. Vsekakor je lažje delati v okolju, kjer je moto policije prevencija (Pagon & Lobnikar, 1993, str. 74). To se na PP Kranjska Gora trudimo že več let in menim, da smo pri tem zelo uspešni.

2.3 ZAKONODAJA, KI UREJA PARTNERSKO SODELOVANJE INSTITUCIJ

Partnersko sodelovanje za izboljšanje varnosti institucij med seboj v lokalni skupnosti od leta 2013 za policijo ureja ZODPol. V 35. členu je določeno, da območne PP v okviru svojih pristojnosti sodelujejo z organi samoupravnih lokalnih skupnosti na področjih, ki se nanašajo na izboljšanje varnosti v občini. Sodelujejo tudi z drugimi organi, organizacijami in institucijami, civilno družbo in posamezniki, katerih dejavnost je usmerjena k zagotavljanju večje varnosti. Ti našti subjekti sporazumno ustanavljajo svete, sosvete, komisije in druge dogovorjene oblike partnerskega sodelovanja za zagotavljanje večje varnosti. V 36. členu je navedeno, da policija zaradi zagotavljanja večje varnosti sodeluje z državnimi organi, pravnimi osebami, samostojnimi podjetniki in tujimi varnostnimi organi.

Za organe, institucije, organizacije, katerih dejavnost je usmerjena k pomoči za večjo varnost, pa skrbi ZLS.

⁴ Ur. l. RS, št. 66/09, 22/10, 26/11, 58/11, 40/12, 96/12, 15/13.

2.4 INSTITUCIJE JAVNEGA POMENA ZA PREVENTIVNO DELOVANJE V LOKALNI SKUPNOSTI

V skladu z določili 35. člena ZODPol se policijska uprava (PU) na regionalnem nivoju in PP na lokalnem nivoju v okviru svojih pristojnosti samoorganizirano povezuje s partnerji za zagotovitev boljših varnostnih razmer. Na samo varnost ne moremo vplivati, lahko pa jo spremljamo in soustvarjamo. Varnost kot stanje brez ogrožanj je zastavljena negativno, zato moramo odgovoriti na vprašanja, kot so varnost koga ali kaj, določiti vrsto varnosti, pred kom ali čim se zavzemamo za varnost in ali je varnost individualna ali kolektivna, subjektivna ali objektivna (Anželj, 2001, str. 151). Na območju Gorenjske zato skrbi PU Kranj, na območju občine pa PP Kranjska Gora.

Občina Kranjska Gora šteje 5.294 prebivalcev, od tega 2.619 moških in 2.675 žensk. Površina meri 256,3 km². Delovno aktivnih je 2.620 prebivalcev, brezposelnih 294, povprečna starost pa 40,8 let. (Wikipedia, 2016). Občina ima pet krajevnih skupnosti (v nadaljevanju: KS), in sicer KS Dovje-Mojstrana, KS "Rute" Gozd Martuljek, Srednji Vrh, KS Kranjska Gora, KS Podkoren in KS Rateče. Šteje devet naselij Dovje, Zgornja Radovna, Mojstrana, Belca, Gozd Martuljek, Srednji Vrh, Log, Kranjska Gora, Podkoren in Rateče (Občina Kranjska Gora, 2016). Leta 2013 je bilo v občini v vseh nastanitvenih objektih na voljo 5.754 ležišč, leta 2015 pa že 5.927 ležišč (Statistični urad RS, 2016). Točnega podatka, koliko je registriranih in hkrati aktivnih stanodajalcev v občini, ni. Pavšalni podatek je med 250 in 305 stanodajalci. Najmanj prenočitev v zadnjih sedmih letih je bilo leta 2012, 442.091 gostov, največ pa lani, v letu 2015, 520.265. Trend turistov močno narašča.

PP Kranjska Gora ima sedež v Kranjski Gori. Od leta 2008 tudi Policijsko pisarno Mojstrana, ki ima sedež v Mojstrani. Vodstvo PP Kranjska Gora sestavljajo komandir in pomočniki, za policijsko delo v skupnosti primarno skrbijo VPO, kriminalna ravnanja preprečujejo policisti kriminalisti. Vsa področja policijskega dela, vključno s prej omenjenima področjema, pa izvajajo tudi vsi ostali policisti. Za dokumentarno gradivo skrbi administrativni kader. PP Kranjska Gora zaradi turističnega območja, v katerem deluje, veliko poudarka namenja preventivnemu delovanju z različnimi preventivnimi projekti za skrb in izboljšanje varnosti v sami lokalni skupnosti.

V Občini Kranjska Gora je kot posvetovalno telo župana ustanovljen Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (v nadaljevanju: SPV) Občine. Do leta 2008 je deloval kot posvetovalno telo župana tudi Sosvet za varnost občanov Občine (v nadaljevanju: Sosvet), ki pa ni zaživel v taki meri, kot se je od njega pričakovalo, zato je prenehal z delovanjem. Kot javne institucije, s katerimi sodelujemo, lahko omenimo obe osnovni šoli z vrtci v občini, javne zavode, kot je javni zavod Triglavski narodni park (v nadaljevanju: TNP), Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica (v nadaljevanju: MIR), javno komunalno podjetje, različna društva in ostale subjekte. Na državnem nivoju za preventivo v cestnem prometu deluje Agencija za varnost prometa (v nadaljevanju: AVP), ki ima široko področje delovanja. Tako ima znotraj svojega organigrama Sektor za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Naloga

sektorja je, da pripravlja, vodi in izvaja preventivne aktivnosti v cestnem prometu. Sodeluje z lokalnimi SPV. Postavljen je tudi spletni portal SPV, kjer je možno dobiti vse informacije o preventivnih aktivnostih, akcijah in gradivih. Portal je namenjen tudi izmenjavi informacij, naročanju gradiv, je nekakšna vez med državnim SPV in lokalnimi SPV.

2.4.1 OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI

ZLS v 21. členu določa, da posamezna občina za zadovoljevanje potreb prebivalcev opravlja tudi naloge občinskega redarstva in inšpekcijskega nadzora. Temu so sledile občine Jesenice, Žirovnica, Kranjska Gora in Gorje ter sprejele Odlok o ustanovitvi MIR⁵. Zakon o občinskem redarstvu⁶ (v nadaljevanju: ZORed) v 6. členu določa, da občinski svet na predlog župana sprejme občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva. Občinski program varnosti se pred sprejemom uskladi s predpisi, programskimi dokumenti ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini. Za uskladitev programov skrbita na območju občine župan in komandir območne PP. To je temeljni strateški dokument občine na področju javne varnosti in javnega reda. Enkrat letno občinski svet sprejme oceno izvajanja programa varnosti, to je posnetek stanja oziroma statističnega prikaza občine, oceno varnostnih razmer, opredelitev varnostnih potreb občine, ciljev občinskega programa varnosti, organiziranosti in načinom dela redarstva. Izvajanje občinskega programa varnosti se letno potrjuje na občinskem svetu.

2.4.2 SPV IN SOSVET ZA VARNOST OBČANOV OBČINE KRANJSKA GORA

V 3. odstavku 35. člena ZODPol je navedeno, da se na območjih ene ali več lokalnih skupnosti ustanovljajo posvetovalni sveti ali sosveti. Na območju občine Kranjska Gora je že več kot desetletje ustanovljen SPV občine, ki šteje sedem članov. Člani so predstavniki občine, PP Kranjska Gora, javnega podjetja Komunala, šol voznje in vzdrževalca javnih cest. Omenjeni SPV občine na lokalnem nivoju uresničuje zastavljene smernice AVP. S SPV Občine, katerega član je tudi VPO PP Kranjska Gora, zelo tesno, dobro in kakovostno sodelujemo. Večino preventivnih aktivnosti in projektov je bilo izpeljanih ravno v sodelovanju PP s SPV Občine. Policija ima zagotovljena omejena finančna sredstva za uresničevanje preventivnih idej in brez partnerskega sodelovanja oziroma policijskega dela v skupnosti le-teh po vsej verjetnosti ne bi bilo.

Sosvet pa je bil ustanovljen leta 2005. Deloval je nekaj let, potem pa se je opustil, ker ni bilo čutiti potreb po sestajanju članov, saj so bile in so varnostne razmere na območju občine zelo dobre.

⁵ Ur. l. RS, št. 41/08, 13/2010.

⁶ Ur. l. RS, št. 139/06.

2.4.3 SODELOVANJE MED POLICIJO, OBČINO, REDARSTVOM, AVP, TUJIMI ORGANI IN DRUGIMI, KI DELUJEJO PREVENTIVNO

»Varnostni sistem skupnosti, imenovan »**Community Policing**«, se po Robertu Trojanovichu glasi, da je to nova filozofija policijske politike, ki temelji na konceptu vzpostavljanja medsebojnega sodelovanja med javnostjo in policijo pri reševanju problemov, ki so povezani s kriminalom, strahom pred kriminalom, verbalnim in fizičnim nasiljem ter kaljenjem javnega reda in miru v skupnosti« (Mikulan, 1995, str. 62).

Vedno bolj pomembno področje dela policije je policijsko delo v skupnosti. PP na območju Republike Slovenije (v nadaljevanju: RS) na podlagi smernic Generalne policijske uprave (v nadaljevanju: GPU) in območnih policijskih uprav neposredno izvedejo največ preventivnih aktivnosti. Ciljne ustanove so vrtci, šole, domovi za ostarele, razna društva, javne institucije. Primarna naloga VPO je izvajanje policijskega dela v skupnosti. Za zagotovitev visoke stopnje varnosti, kar je primarna naloga policije, varnost pa naša skupna dobrina, si dela brez pomoči subjektov v lokalni skupnosti ne predstavljamo več.

Sodelovanje institucij v lokalnem okolju je zelo pomembno, saj s preventivnim delovanjem in s tem vplivanjem na preprečevanje negativnih dejavnikov postavljamo visoko alternativo represivnemu delovanju.

Primarna naloga VPO je povezovanje med subjekti in zagotavljanje mesta enakovrednega partnerja. Sodelovanje med PP Kranjska Gora, Občino Kranjska Gora, obema osnovnima šolama in vrtci, posvetovalnim telesom SPV Občine, MIR ter društvu v občini je na zelo visoki ravni.

Za PP Kranjska Gora lahko rečemo, da vsakodnevno sodeluje z vsemi naštetimi partnerji, se dogovarja za preventivne aktivnosti, opravlja prenos informacij, ki so javnega značaja za načrtno pripravo preventivnega projekta. Izvajajo se vse načrtovane preventivne akcije, največ na področju prometne varnosti, ki jih določa oziroma korigira AVP.

Z MIR sodelujemo pri skupnih preventivnih aktivnostih na kolesarski poti, varovanju javnih prireditev, kontroli prijave gostov pri stanodajalcih, skupnem nadzoru nad črnim kampiranjem na javnih površinah in izletniških izhodiščih TNP

Partnersko sodelovanje med PP Kranjska Gora in MIR je razvidno s slike 1, kjer VPO PP Kranjska Gora in inšpektor MIR izvajata nadzor nad spoštovanjem določil zakonodaje, ki jo morajo spoštovati stanodajalci v občini. Preventivno represivni nadzori se izvajajo v različnih časovnih obdobjih in pri naključnih stanodajalcih.

Slika 1: Skupni nadzor VPO PP Kranjska Gora in inšpektorja MIR pri stanodajalki

Vir: lasten

Slika 2 prikazuje sodelovanje med VPO PP Kranjska Gora in redarjem MIR pri preventivno-represivnem nadzoru nad kolesarji na kolesarski poti, ki povezuje Zgornjesavsko dolino z Italijo in Avstrijo.

Slika 2: Skupni preventivni nadzor VPO PP Kranjska Gora in redarja MIR nad vozniki koles na kolesarski poti

Vir: lasten

Skrb za okolje in naravo je prav tako v pristojnosti policije, zato za preprečevanje »črnega kampiranja« sodelujemo z redarji MIR, za varovanje in preprečevanje negativnih dejanj v TNP pa tudi z nadzorniki TNP (slika 3).

Slika 3: Skupni preventivni nadzor VPO PP Kranjska Gora, redar MIR in nadzornik TNP nad »črnim kampiranjem« v območju TNP

Vir: lasten

AVP v skladu z Nacionalnim programom prometne varnosti v RS izvajajo različne preventivne akcije, izobraževanja, posvete na področju prometa, katerim na lokalnem nivoju sledimo s sodelovanjem SPV Občine.

Leta 2005 sta se slovenska in avstrijska policija dogovorili o uvedbi in obliki čezmejnega sodelovanja med slovenskimi in avstrijskimi policisti. Ustanovljene so bile **mešane**

patrulje. Te so naloge opravljale vzdolž državne meje med Slovenijo in Avstrijo, približno deset kilometrov v notranjost. Izvajale so jih obmejne policijske postaje, in sicer v Sloveniji na območju PU Maribor, Murske Sobote, Celja, Slovenj Gradca in Kranja. V Avstriji pa na območju varnostnih direktij za zvezno deželo Koroško in Štajersko. To je pomenilo, da sta na vnaprej določen termin delo opravljala skupaj slovenski policist in avstrijski policist. Enkrat na območju PP Kranjska Gora, drugič na območju okrožja Beljaka (Villacha) v Avstriji. Naloga mešanih patrolj je bilo opazovanje čezmejnega tranzita z ugotavljanjem oziroma preprečevanjem čezmejne kriminalitete, nelegalnih migracij ter varovanje državne meje. Sodelovanje med obema policijama je bila dobra ideja, saj v času njihovega delovanja ni bilo beležiti ilegalnih migracij in čezmejne kriminalitete preko območja kranjskogorske občine. Primer mešane patrolje pri opravljanju nalog na Dovjem je na sliki 4. Da je bilo sodelovanje zgledno in je imelo velik pomen tudi za lokalno skupnost priča slika 5, ko je takratni kranjskogorski župan Jure Žerjav v prostorih občine z zadovoljstvom sprejel oba policista.

Slika 4: Mešane patrolje slovenskih in avstrijskih policistov

Vir: lasten

Slika 5: Sprejem slovenskega in avstrijskega policista pri županu Občine Kranjska Gora

Vir: lasten

Z delovanjem mešanih patrolj smo prebivalce seznanili tudi s člankom v regionalnem tiskanem mediju.

Do sodelovanja med slovenskimi in italijanskimi policisti v obliki mešanih patrolj na območju Gorenjske ni prišlo, se pa še danes izvajajo skupne preventivno-represivne aktivnosti na področju preprečevanja in odkrivanja prometnih prekrškov in čezmejne

kriminalitete, tako na naši kot na njihovi strani. Eno izmed takih sodelovanj je razvidno na sliki 6.

Slika 6: Skupna preventivna varnostna akcija slovenskih in italijanskih policistov

Vir: lasten

2.4.4 POLICIJSKA PISARNA ZA PROMOCIJO IN PRIBLIŽEVANJE POLICIJE OBČANOM LOKALNE SKUPNOSTI

Ker so naselja Belca, Dovje, Mojstrana in Zgornja Radovna od sedeža PP Kranjska Gora oddaljena več kot deset kilometrov, je PU Kranj sledila predlogu PP Kranjska Gora o ustanovitvi policijske pisarne. Tako je bila 19. 2. 2008 ustanovljena Policijska pisarna Mojstrana s sedežem na Savski cesti 1 v Mojstrani. Razlog ustanovitve oziroma odprtja pisarne je bila dolgotrajna težnja prebivalcev zgoraj omenjenih krajev, da bi jim približali storitve policije. Pisarna se je med občani teh naselij kar dobro oprijela, delovala je dvakrat tedensko po dve uri, obiskal pa jo je v povprečju en občan na uradne ure. 1. 2. 2015 so bile uradne ure spremenjene na enkrat tedensko po dve uri in tako je še danes. V času uradnih ur je v pisarni VPO, v kolikor je odsoten, pa drug policist, ki je ta dan v službi. V lokalni skupnosti je decentralizacija policijskega dela zelo pomembna (Mikulan, 1997, str. 95).

V pisarno občani pogosto prihajajo po preventivne nasvete, se zanimajo za varnostno problematiko v njihovem kraju, prinašajo vloge za organizacijo javnih prireditev. Stanodajalci prinašajo prijavnice gostov, ki so se nastanili v njihovih objektih. Zgodilo se je že, da so prišli naznaniti tudi interventni dogodek. Od VPO občani pričakujejo, da bo znal rešiti tudi problem, ki ni s področja policijskih nalog, zadeva pa njihovo dobro počutje. Pri rešitvah mora uporabiti svoje znanje in iznajdljivost (Mikulan, 1995, str. 37).

Mojstrana je izhodiščni kraj planinstva, plezanja in gornišstva, saj se iz različnih dolin pride do izhodiščnih točk za osvojitve našega 2.864 m visokega Triglava. Tako tudi tuji turisti obiščejo našo policijsko pisarno in se zanimajo za osnovne informacije o razmerah v gorah. V večnamenski stavbi je tudi zdravstvena ambulanta, pošta, sedež Planinskega društva Dovje-Mojstrana in TIC turističnega društva Dovje-Mojstrana. S skupnim sodelovanjem vseh institucij tudi tujec lahko dobi celovito informacijo, pomoč ali storitev na enem mestu. Policijska pisarna ima na vidno dostopnem mestu tudi nabiralnik, ki je namenjen stiku z VPO tudi izven uradnih ur. Policijsko pisarno je odprl takratni direktor PU Kranj Jože Mencin ob prisotnosti komandirja PP Kranjska Gora Vinka Otoviča in VPO Rolanda Brajiča, ki kot VPO za ta policijski okoliš še danes uraduje v njej. Odprtje pisarne

je bilo strateškega pomena tudi za politično oblast, na kateri so bili prisotni takratni župan Jure Žerjav, podžupan Blaž Knific, občinski svetniki in predstavniki KS Dovje-Mojstrana. O odprtju pisarne je bilo poročano na lokalni TV postaji ATM TV Kranjska Gora, Radiu Triglav, članek pa je bil objavljen v lokalnem časopisu Zgornjesav'c (slika 7).

Slika 7: Članek o otvoritvi Policijske pisarne Mojstrana

Vir: Zgornjesav'c (2008)

2.4.5 MOBILNA PISARNA

Takratni generalni direktor policije Janko Goršek je 4. januarja 2012 direktorju PU Kranj Simonu Veličkemu predal v uporabo ključne mobilne policijske pisarne. Gorenjski policisti so bili prvi, ki so jo začeli uporabljati. Gre za potujočo pisarno, ki policistu omogoča celovito podporo pri delu na terenu. Uporablja se predvsem v preventivne namene, največkrat pri varovanju javnih prireditev. Primerna je tudi za policijsko delo v skupnosti, saj se policisti z njo lahko predstavljajo po krajih območja, ki ga pokrivajo in tudi tako približajo storitve policije prebivalcem, obiskovalcem. Uporablja se lahko tudi pri interventnih operativnih nalogah, kot so razni shodi in druga množična zbiranja.

Na PP Kranjska Gora smo mobilno policijsko pisarno uporabljali zlasti ob varovanju obeh svetovno znanih javnih športnih prireditvah, svetovnem pokalu v alpskem smučanju Pokal Vitranc v Podkorenu (slika 8) in svetovnem pokalu v smučarskih poletih v Planici.

Slika 8: Mobilna policijska pisarna na javni prireditvi Pokal Vitranc v Podkorenu

Vir: lasten

2.4.6 VSTOP RS V SCHENGENSKO OBMOČJE

Tako kot vstop RS v Evropsko unijo je bil za policiste PP Kranjska Gora velik zgodovinski dogodek tudi vstop RS v schengensko območje. To se je zgodilo 21. decembra 2007, ko

je RS postala država članica schengenskega območja. S tem dnem je bil odpravljen nadzor na notranjih kopenskih in morskih mejah s članicami EU. Leto kasneje, natančneje 30. marca, pa se je sprostil še nadzor na zračnih mejah. Vstop v schengensko območje je bil za RS tudi velik izziv in hkrati odgovornost, saj smo prevzeli varovanje zunanje meje v imenu vseh držav članic po schengenskih standardih.

Schengenski sporazum je sporazum o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah med evropskimi državami, večinoma državami EU. Gre za odpravo mejnih kontrol na notranjih mejah in nemoteno gibanje in prestopanje teh mej. Sporazum je dobil ime po kraju Schengen v Luksemburgu, kjer je bil podpisan. Vstop v schengensko območje in s tem odpravo mejne kontrole policistov in njihov odhod z notranjih mej držav članic EU je bil po eni strani grenak, predvsem za tiste policiste, ki so delali na mejnih prehodih, saj so bili od takrat naprej premeščeni na druge PP po državi; po drugi strani gledano skozi prizmo RS pa v njeno dobro, saj je odprava mej in prostega pretoka ljudi in blaga tudi pozitivna. Na našem območju se je to zgodilo na mejnem prehodu Rateče, ki je mejil z Republiko Italijo, in mejnem prehodu Korensko sedlo, ki je mejil z Republiko Avstrijo. Padec mejne kontrole je bil za nas, policiste na PP Kranjska Gora, velika neznanka. Prav tako so bile izpostavljene dileme s strani občine in skeptičnost prebivalcev občine, saj z ukinitvijo mej ni bilo več takega nadzora kot prej. Trenutno se ugotavlja, da do danes ni povečanega mednarodnega kriminala, tako da padec mej ni vplival na varnost prebivalcev in obiskovalcev občine. Mogoče je k temu pripomoglo tudi preventivno osveščanje krajanov, saj so bili s pogovori, članki o medijih toliko osveščeni, da so že sami identificirali morebitni negativni pojav, ki bi lahko vplival na samo varnost v skupnosti.

2.4.7 SODELOVANJE PP KRANJSKA GORA NA KEKČEVIH DNEVIH

Lokalna turistična organizacija (v nadaljevanju: LTO) Kranjska Gora, sedaj Turizem Kranjska Gora, zadnjih nekaj let za popestritev letne turistične sezone (v nadaljevanju: LTS) v centru vasi Trgu na Gorici organizira javno prireditev »Kekčevi dnevi«. Prireditev traja osem dni in vsak dan je druga preventivna tematika. Rdeča nit teh prireditev so junaki pisatelja Josipa Vandota, z najbolj priljubljenim Kekcem.

Na tej prireditvi s povabilom sodelujejo tudi policisti PP Kranjska Gora s tematiko »Kekec skrbi za varnost«. Program je sestavljen tako, da zbranim obiskovalcem policist predstavi lik policista, opremo in vozila policije (intervencijsko vozilo, motorno kolo, kolo). Otroci se preizkusijo tudi kot pravi policisti, saj dobijo policijsko majico, kapo, loparček STOP in odrejajo preizkuse alkoholiziranosti s pravim alkotestom. Dogajanje na Trgu na Gorici je razvidno s slike 9. Organizator mlajšim udeležencem – otrokom postavi tudi otroški prometni poligon, kjer s poganjavčki spoznavajo prometne znake, krožno križišče in semafor. Pri tem jim vsekakor pomaga policist.

Slika 9: Predstavitev policijskega dela na prireditvi

Vir: lasten

Da je pot iz osrednjega prireditvenega prostora v centru Kranjske Gore do PP Kranjska Gora potekala varno, so vsi udeleženci od organizatorja dobili rumene brezrokavnike, da so bili na cesti bolje vidni. Ob hoji jih je poleg policista spremljala še maskota »Kuža pazi« (slika 10). Na parkirišču pred PP Kranjska Gora so potekale delavnice na temo varnost pešcev v prometu (slika 11). Prireditve se večinoma udeležujeta VPO Roland Brajič in pomočnik komandirja Dejan Bučinel. Sodeluje pa tudi VPO Jure Berce, Darko Kejžar ter odvisno od zamisli predstavitvene teme VPO Rolanda Brajiča se pridružijo tudi policisti Postaje prometne policije Kranj.

Slika 10: Vidnost pešcev

Vir: Grega Antolin (2011)

Slika 11: Delavnica na temo varnost pešcev

Vir: lasten

Ker smo policisti PP Kranjska Gora na tej prireditvi prisotni že od leta 2011, smo s policijskim delom v skupnosti leta 2014 k sodelovanju povabili še reševalce Nujne medicinske pomoči Jesenice, ki so se vabilu brez zadržkov odzvali. Skupaj smo

rekonstruirali padec otroka kolesarja, prihod policistov in reševalcev na kraj nesreče ter oskrbo ponesrečenega kolesarja (slika 12).

Slika 12: Skupno sodelovanje policistov in reševalcev

Vir: lasten

Po mnenju organizatorja prireditev s tematiko »Kekec skrbi za varnost« vsako leto odlično uspe, zato se je odločil, da na PP Kranjska Gora pošlje zahvalno pismo. Prav tako je prireditev s to tematiko privabila tudi lokalne medije, ki so o dogodku napisali članek.

2.4.8 POLICIST SMUČAR NA SMUČARSKEM TEČAJU OSNOVNOŠOLCEV

Vsako zimsko sezono VPO in policist smučar na povabilo vaditeljev smučarskih tečajev tretješolcem obeh osnovnih šol v občini izvedeta predavanje na temo o varni smuki, upoštevanju FIS pravil, premii smučarja, psihični in fizični pripravi pred začetkom smučanja ter delu policista smučarja na smučišču. S predavanjem želimo zagotavljati večjo varnost na smučišču, spoštovanje pravil smučanja in skrbi za smučarsko opremo. Predavanja se z veseljem udeležijo tudi nadzorniki smučišč, ki udeleženiim predstavijo njihovo delo na smučišču (slika 13).

Slika 13: Obisk policistov in nadzornika na smučišču

Vir: lasten

2.4.9 PODELITEV NAGRAD ZA NOŠENJE RUMENIH RUTK PRVOŠOLCEV OBEH OSNOVNIH ŠOL

Da smo policisti PP Kranjska Gora in ostali policisti drugje po Sloveniji veliko prisotni po vrtcih in osnovnih šolah, ni neznanka. Verjamemo pregovoru »Kar se Janezek nauči, to Janez zna«, zato smo mnenja, da je treba čim več našega znanja posredovati ravno tej ciljni skupini, da si v pozitivno naravnost izoblikujejo pogled na varno življenje. Tako ob začetku vsakega šolskega leta VPO PP Kranjska Gora obišejo prvošolce obeh osnovnih

šol in njihove starše. Poleg predavanja o varni poti v šolo, jih VPO popelje po njej in opozori na nevarnosti in pravilno hojo pešca kot posameznika oziroma v skupini. Vsak učenec dobi rumeno rutko, saj 87. člen Zakona o pravilih cestnega prometa⁷ (v nadaljevanju: ZPrCP) v 3. odstavku določa, da mora učenec prvega in drugega razreda osnovne šole na poti v šolo in iz nje nositi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu. Lahko rečemo, da je to že kar tradicionalna preventivna gesta SPV Občine in župana, ki traja že več kot 15 let in je zelo dobro sprejeta med učenci in učitelji, podpira pa jo tudi vodstvo šol. Prvošolci so ob obisku VPO seznanjeni in hkrati opozorjeni, da morajo rumeno rutico nositi vsakodnevno in da bodo učiteljice to vestno beležile in tisti, ki bodo čez celo šolsko leto rutice nosili, bodo na koncu dobili tudi praktično nagrado, ki jo podarjata SPV in župan. Po besedah učiteljic si učenci te besede policistov in dogodek, ko jim policist pred starši zaveže rumeno rutico okoli vratu, pomeni zelo veliko in jo vsekakor raje nosijo, kot če tega dogodka sploh ne bi bilo. Ob zaključku šolskega leta potem sledi obisk predstavnikov SPV Občine in župana, ki učencem, ki so si nagrado zaslužili, tudi podelijo. Iz leta v leto vedno več učencev v 1. in 2. razreda na poti v šolo in domov nosi rumene rutke, kar priča dejstvo, da v zadnjih desetih letih na poti v šoli in domov ni bilo prometne nesreče z udeležbo otroka. V Osnovni šoli 16. decembra Mojstrana (v nadaljevanju: OŠ Mojstrana) so se podelitve ob koncu šolskega leta v juniju 2016 udeležili VPO PP Kranjska Gora Roland Brajič, ki je tudi član SPV Občine, podžupan občine Bogdan Janša, predsednica SPV Občine Monika Lihteneger in ravnateljica šole Darja Pikon. V Osnovni šoli Josipa Vandota Kranjska Gora (v nadaljevanju: OŠ Kranjska Gora) pa VPO PP Kranjska Gora Roland Brajič, podžupan Bogdan Janša in predsednica SPV Monika Lihteneger. Oba dogodka sta dokumentirana na sliki 14.

Slika 14: Podelitev nagrad v OŠ Mojstrana in OŠ Kranjska Gora

Vir: lasten

2.4.10 Z ROKO V ROKI ZA BOLJŠO VARNOST SLEPIH IN SLABOVIDNIH

V sklopu preventivne akcije »Bodi PreViden« smo 27. 10. 2011 na PP Kranjska Gora izvedli dan odprtih vrat s predstavitvijo prostorov, opreme in voznega parka policije. V dopoldanskem času sta bili ciljni skupini otroci vrtca in osnovnošolci od 1. do 4. razreda. V

⁷ Ur. l. RS, št. 109/10, 57/12, 63/13, 82/13.

popoldanskem času pa je bila izvedena preventivna akcija za odrasle v tretjem starostnem obdobju, projekt imenovan »Z roko v roki skupaj za boljšo varnost slepih in slabovidnih«.

Pri projektu je sodeloval tudi SPV Občine Kranjska Gora in AVP s šotorom VIDKO (na sliki 15) in drugimi napravami. V dopoldanskem času si je PP Kranjska Gora ogledalo 310 otrok, v popoldanskem pa 50 starostnikov, večinoma iz upokojenskih društev v občini in Društva invalidov Občine Kranjska Gora. Preventivno dogajanje je spremljala lokalna televizijska postaja ATM TV Kranjska Gora, ki je prispevek objavila v najbolj gledani oddaji te postaje Kroniki tedna. V občini policisti slabotnim, invalidnim, skratka osebam tretjega generacijskega obdobja, namenjamo posebno pozornost, ki jo morajo imeti te osebe v prometu. Na našem območju imamo osebo, ki je slepa in je redni udeleženec v cestnem prometu, kot pešec. Uslišali smo njegove želje, ki jih ljudje brez okvar niti ne opazimo. Tako smo urgirali, da se je obrezala živa meja ene od stanovanjskih hiš, ki je potekala ob pločniku, kjer je ta oseba vsakodnevno hodila s psom spremljevalcem za slepe. V sodelovanju s takratno Direkcijo za ceste RS, ki je lastnica državnih cest in semaforja na križišču Dovje – Mojstrana, je bil na semafor nameščen zvočni javljalnik za slepe, ki oznanja, katera luč gori na semaforju. Da se je to vse uredilo, ima veliko zaslug nekdanji uslužbenec na občini Alojz Mertelj, ki je bil tudi član SPV Občine. Za ta, za nas malenkostna dejanja, za gospoda, ki je slep, pa plemenita, nam je še danes hvaležen in se spomni vsakič, ko z njim spregovorimo nekaj besed.

Slika 15: Šotor VIDKO

Vir: lasten

Udeleženci so pokukali v šotor VIDKO in praktično videli, kako zgleda neosvetljen pešec v temi oz pešec, ki nosi kresničko ali reflektivno zapestnico. Preizkusili so tudi demo naprave AVP-ja, kot so: alkotest očala, ki prikazujejo različno stopnjo alkohola, in tehtnice, ki po vaši dejanski teži izračunajo vašo naletno težo pri različni hitrosti v primeru trčenja oziroma prometne nesreče. Po praktičnem prikazu je sledilo še teoretično predavanje o samozaščitnih ukrepih ob različnih situacijah (tatvine premičnih predmetov, vlomi v objekte, ropi itd.), ki ga je izvedel VPO Jure Berce (slika 16). Vsak udeleženec je poleg reflektivne zapestnice prejel tudi knjižico iz preventivnega gradiva policije Ne pozabite na varnost. Med udeleženci je bil tudi predsednik Društva invalidov Kranjska Gora, ki je bil takrat tudi podžupan Občine, Jože Zupančič. Omenjeni je v zadovoljstvo za preventivni dogodek poslal tudi zahvalno pismo v obliki referata z naslovom »Kaj nam sporoča beseda Varnost?«.

Slika 16: Predavanje na temo Ne pozabite na varnost

Vir: lasten

2.4.11 OBJAVE V LOKALNIH MEDIJIH (RADIO, TV, ČASOPIS)

2.4.11.1 Snemanje preventivnih vsebin za Radio Ognjišče Ljubljana in intervju ob dnevu slovenske policije na Radiu Triglav Jesenice

1. 7. 2014 smo snemali preventivne nasvete v prostorih GPU za oddajo Si upaš?, ki je bila na Radiu Ognjišče v celoti predvajana 4. 7. 2014. Preventivni nasveti po delih so bili predvajani cel mesec julij in avgust 2014 in 2015. Posnetki se hranijo na spletni strani Radia Ognjišče. VPO Roland Brajič je predstavil preventivne nasvete o varni hoji v gore in varnosti na kopališčih. Nasveti so bili razdeljeni v več podsklopov, tako da so bili med programom radia predvajani kot preventivni oglas, namenjen ozaveščanju poslušalcev pred odpravo v hribe, gore ali na kopanje po urejenih kopališčih, jezerih in neurejenih pobočjih rek. Radio Ognjišče je slišan tudi na območju občine Kranjska Gora in upamo, da so bili koristni preventivni nasveti uslišati tudi med našimi občani.

2.4.11.2 Intervju ob dnevu slovenske policije na Radiu Triglav Jesenice

Na povabilo voditelja oddaje Marsela Gomboca z Radia Triglav Jesenice je bil VPO Roland Brajič gost v oddaji ob dnevu slovenske policije 27. 6. 2013. V intervjuju je bil predstavljen lik policista, kako poteka njegov vsakdan v službi in doma, predstavitev preventivnega dela na PP Kranjska Gora, načrti za prihodnost in nagovor poslušalcev z željo in upanjem po varnem in mirnem vsakdanu. Radio Triglav je slišan tudi na območju občine Kranjska Gora in zato verjamemo, da so bili preventivni nasveti koristni tudi za naše občane.

2.4.11.3 Preventivni nasveti o mobilnem klepetanju in varni uporabi interneta

Policisti PP Kranjska Gora stalno sodelujemo z regionalnimi in lokalnimi mediji z objavami preventivnih nasvetov o različnih področjih dela policije. Vse to samo zaradi osveščanja ciljne skupine v lokalni skupnosti glede na trenutno aktualno temo. Tako se nam je v razcvetu mobilne tehnologije, medmrežja, ki je dostopen skoraj že povsod in vsakomur, zdel najbolj primeren partner medij, preko katerega smo zajeli čim večjo ciljno skupino in z nasveti poizkušali doseči, da bi se mobilni telefon in internet uporabljala varno, odgovorno in s primerno vsebino, sploh na spletnih medmrežij (facebook, twitter,

instagram itd.). O tem pričata članka v regionalnem (slika 17) in lokalnem časopisu (slika 18).

Slika 17: Članek o mobilnem klepetanju

Vir: Jeseniške novice (2007)

Slika 18: Članek o varni rabi interneta

Vir: Zgornjesavc (2007)

3 PREVENTIVNI PROJEKTI PP KRANJSKA GORA V SODELOVANJU Z DRUGIMI SUBJEKTI

3.1 PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "REFLEKTIVNA ZAPESTNICA"

AVP z Nacionalnim programom varnosti cestnega prometa v RS določa smernice javnim institucijam, ki se ukvarjajo z izboljšanjem stanja prometne varnosti. Znotraj AVP že več kot 40 let deluje Sektor za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Že več kot deset let potekajo projekti rumena rutica, kolesarski izpiti, Bodi PreViden, tekmovanje Kaj veš o prometu, hitrost, alkohol ...

Ker je temeljna naloga policije skrb za varnost, smo se na izvedbo dobro in načrtno pripravili, saj se policisti počutimo soodgovorne za varnost v lokalni skupnosti, tako prebivalcev kot njihovega premoženja.

Preventivni akciji »Stopimo iz teme« je leta 2003 takrat še Postaja mejne policije Kranjska Gora (v nadaljevanju: PMP) v sodelovanju s SPV Občine dodala svoj doprinos in izdelala preventivni projekt s sloganom »Dobra vidnost je predpogoj za večjo varnost«, s ključnim izdelkom **reflektivno zapestnico**. Akcija »Stopimo iz teme«, ki sedaj poteka pod sloganom »Bodi PreViden«, je bila namenjena večji vidnosti otrok in starejših oseb v cestnem prometu. Potekala je med 20. in 24. 10. 2003.

K preventivnemu projektu smo povabili SPV Občine, OŠ Mojstrana in OŠ Kranjska Gora. Projekt je bil izveden po različnih sklopih in dnevih. Izdelana je bila zgibanka, ki je osveščala prebivalce in obiskovalce občine o dogodku in jih povabila na posamezne predstavitve. Natisnjena je bila v 1.200 izvodih in razdeljena po vseh množično obiskovanih območjih. Prvi dan je v sejni sobi občine potekalo srečanje predstavnikov učencev šol, mentorjev prometne vzgoje, ravnateljev, članov SPV Občine, policistov PMP Kranjska Gora s takratnim županom Občine Juretom Žerjavom. Učenci so prisotne seznanili z vsakdanjo problematiko na šolski poti. Drugi dan je inšpektor za promet Leopold Pogačar iz PU Kranj izvedel predavanje učencem od 1. do 4. razreda obeh šol, na temo »Dobra vidnost v prometu je predpogoj za večjo varnost« (slika 19). Na predavanju sta bila prisotna tudi takratni komandir Egidij Glavič in župan. Po predavanju sta vsem učencem 1. razredov podelila reflektivno zapestnico. Na parkirnem prostoru v bližini OŠ Mojstrana (slika 20) in na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori so na stojnicah člani SPV Občine z učenci prometniki obeh šol delili reflektivne zapestnice mimoidočim.

Slika 19: Predavanje »Dobra vidnost v prometu je predpogoj za večjo varnost«

Vir: lasten

Slika 20: Stojnica v bližini OŠ Mojstrana z učenci prometniki

Vir: lasten

Čez celotni čas akcije je v avli občine potekala razstava risbic o prometni varnosti, avtorji risb so bili učenci 1. razredov obeh šol. Ob zaključku akcije je bil v občinski avli kratek program učencev, komandir in župan pa sta podelila osem nagrad za najboljše risbice po izboru komisije.

Kaj je reflektivna zapestnica? Reflektivna zapestnica (slika 21) je zapestnica iz posebnega materiala, ki se z rahlim udarcem po roki ovije okoli nje. Pešec jo mora nositi na desni roki, med ramo in komolcem. Zapestnica zaradi osovinskih teles daje zelo dobro vidnost drugim udeležencem v cestnem prometu in s tem pešcu pripomore k boljši vidnosti in večji varnosti udeleženca v prometu.

Slika 21: Reflektivna zapestnica – preventivni projekt leta 2003

Vir: lasten

V preventivni projekt je bilo vloženega veliko truda, in sicer s samo enim namenom in ciljem: »Z zapestnicami opremiti vse učence 1. razredov obeh osnovnih šol v občini, ki bi zapestnice nosili na poti v šolo in domov. Opremiti starejše občane, ki hodijo po

neosvetljenih delih ceste, po vseh naseljih v občini. Podelili smo 500 reflektivnih zapestnic in s tem osvetlili najšibkejše udeležence v cestnem prometu!«

Inovatorja tega projekta sta bila VPO Simon Sušanj, PMP Kranjska Gora, in Vlasta Skumavc Rabič, članica SPV Občine in zaposlena na občini. Pri projektu so sodelovali še drugi policisti PMP Kranjska Gora in člani SPV Občine. Projekt je zaradi kadrovskih sprememb na PMP Kranjska Gora izvedel VPO Roland Brajič. Pri projektu sta PP Kranjska Gora in SPV Občine sodelovala tudi z Občino in Stalno komisijo za preventivno delo PU Kranj, ki sta projekt tudi finančno podprla. Projekt je bil medijsko podprt, saj so je vse tri dni aktivnosti spremljali lokalna ATM TV Kranjska Gora, novinarji Radia Triglav in lokalnega časopisa Zgornjesav'c. Novinarji so o akciji poročali ali pisali v svojih medijih. Izvedbo akcije je pisno pohvalil tudi takratni tajnik državnega SPV.

S preventivnim projektom smo kandidirali na Natečaju za izbor najboljše preventivne akcije ali projekta v policiji za leto 2003, ki je 4. 3. 2004 potekal v prostorih Visoke policijske varnostne šole v Ljubljani. Projekt je na tem natečaju in na nivoju slovenske policije dosegel 3. mesto in prejel bronasto plaketo (slika 22). Plaketo je iz rok generalnega direktorja policije dr. Darka Anželja prejel VPO Roland Brajič. Podelitve sta se poleg VPO udeležila še pomočnik komandirja PMP Kranjska Gora Vinko Otovič in takratni predsednik stalne komisije za preventivno delo na PU Kranj Valko Oštir. Vsi omenjeni so na sliki 23. Ob povratku iz Ljubljane, so bili imenovani sprejeti tudi pri takratnem direktorju PU Kranj Jožetu Mencinu.

Slika 22: Bronasta plaketa za projekt »Reflektivna zapestnica«

Vir: lasten

Slika 23: Bronasto plaketo je podelil takratni generalni direktor policije Darko Anželj

Vir: lasten

Članek o uspešnem projektu in dobljeni nagradi je objavil tudi regionalni časopis (slika 24).

Slika 24: Članek o nagrajenem projektu »Reflektivna zapestnica«

Vir: Gorenjski Glas (2004)

Preventivna akcija »Bodi PreViden« poteka pri nas še danes. Tako smo 20. 10. 2015 na parkirnem prostoru pred PP Kranjska Gora za vse otroke vrtcev v občini in 1. razredov obeh osnovnih šol, skupaj s SPV Občine, organizirali ogled šotora VIDKO. Z reflektivnimi zapestnicami smo opremili 187 otrok, od tega 163 vrtčevskih in 24 učencev 1. razredov. V notranjosti šotora VIDKO je popolna tema, kjer se udeležencem nazorno prikaže, kako se v temi vidi pešec brez odsevnega telesa ali z odsevnim telesom. Prikaz je viden na sliki 25.

Slika 25: Šotor Vidko in otroki vrtcev v občini

Vir: lasten

Po izvedeni akciji realno pričakujemo povečano uporabo odsevnih teles pri najšibkejših udeležencih v cestnem prometu. S tem bo tudi manjša verjetnost udeležbe pešca v prometni nesreči ob zmanjšani vidljivosti oz. nočnem času. Primer dobre prakse bomo izvajali še naprej.

3.2 PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "NEZAVAROVANA SMUČARSKA OPREMA, VABA ZA TATOVE"

Kranjska Gora je zimsko turistično središče poznano po celi Evropi. Gosti navdušence belih strmin iz cele Evrope, držav bivše Jugoslavije, Rusije, Izraela. Nastanitvene kapacitete so v tem obdobju razprodane. Po smučiščih v Mojstrani, Podkorenu, Kranjski Gori in Ratečah se zvrsti čez sto tisoč smučarjev na sezono. Že vrsto let v tem času občina gosti tudi najboljše smučarje sveta s FIS veleslalomom in slalomom na smučarskem poligonu v

Podkorenu, v Planici pa najboljše skakalce v smučarskih skokih na svetu. Kljub sto tisoč smučarjem, ki dejansko pridejo uživati v tem športu, pa obstajajo tudi taki, ki množično frekvenco izkoristijo za storitev deviantnih ravnanj. Vsak smučar si med smučanjem vzame čas za odmor, kavo, malico ali biološke potrebe. Smučarsko opremo (smuči, palice, čelado, očala) odloži na stojala ob gostinskih objektih, ki so tik ob vznožjih smučišč, in se odpravi po zgoraj omenjenih opravilih. Veliko je tudi takih, ki svojo opremo puščajo ob vznožju smučišč povsem nezavarovano.

Pred začetkom vsake zimske turistične sezone s policijskim delom v skupnosti potekajo sestanki vodstva PP Kranjska Gora z upravljavci smučišč, lastniki in najemniki gostinskih objektov ob znožjih smučišč, hotelov, izposojevalnic smučarske opreme in smučarskih šol. Na sestanku se zaradi hitre in učinkovite odprave v primeru deviantnih ravnanj dogovorijo o medsebojnem sodelovanju. Kljub vsem aktivnostim se pojavljajo ponavljajoča kazniva dejanja tatvin smučarske opreme, predvsem ob vznožjih smučišč, na stojalih smučarske opreme pred gostinskimi objekti, v kletah hotelov, do nevrčila izposojene smučarske opreme izposojevalcem smučarske opreme. Iz članka (slika 26) je razvidno, da je komandir tudi medijsko izpostavil problematiko tatvine smučarske opreme, saj je bilo v smučarski sezoni 2013/14 kar 80 takšnih tatvin. Taka oblika osveščanja je bila izbrana zato, da bi dosegli čim večjo ciljno skupino, ki bi bila pozorna na osebe, ki izvršujejo taka dejanja, kot za osveščanje samih smučarjev na bolj odgovorno ravnanje s svojo lastnino. Da bi zmanjšali tovrstna kaznivih dejanj, je PP Kranjska Gora situacijo začela reševati z metodo problemsko usmerjenega policijskega dela – S.A.R.A.

Slika 26: Članek o problematiki tatvin smučarske opreme

Vir: Zgornjesavc (2005)

S.A.R.A. (scanning, analysys, response, assessment) je kratica za identifikacijo problemov, analiziranje, izvajanje aktivnosti in ocenjevanje (Mikulan, 2002, str. 18).

Tako je PP Kranjska Gora v sodelovanju s Sosvetom Občine za leto 2004 izvedla preventivni projekt s sloganom »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«. Projekt sta sestavljala plakat s preventivno vsebino o samozaščitnih ravnanjih s smučarsko opremo v slovenskem, nemškem, angleškem, italijanskem in hrvaškem jeziku (slika 27) ter obrazec za popis smučarske opreme (slika 28). Plakati so bili namenjeni osveščanju obiskovalcev smučišč in so se izobesili na vse vstopne točke vlečnic smučišč v občini, blagajne žičnic, gostinske lokale ob vznožjih smučišč, hotelih, izposojevalnicah smučarske opreme in smučarskih šolah.

Obrazec za popis smučarske opreme služi smučarjem, da pred odhodom na smučišče, popišejo svojo smučarsko opremo, da je v primeru izgube ali tatvine iskanje le-te lažje za imetnika kot za organe, ki tovrstna deviantna ravnanja v obliki kaznivih dejanj tudi preiskujejo.

Slika 27: Plakat preventivnega projekta »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«

Vir: lasten

Slika 28: Obrazec za popis smučarske opreme

OBRAZEC ZA POPIS SMUČARSKO OPREME	
Pred odhodom na smučišče, zapišite podatke vaše smučarske opreme na	
smučeh:	
znamka	
tip	
barva	
dolžina	
tovarniška številka	
okovju:	
znamka	
lastna oznaka	
Zabeležite si tudi posebne znake svoje opreme (poškodbe, morebitna servisna popravila itd).	
.....	
POLICIJA 113 ali 080 1200 +386 4 582 07 00 pp_kranjska_gora.pukr@policija.si www.policija.si	

Vir: lasten

S projektom smo želeli primarno vzbuditi samozaščitno ravnanje smučarjev, sekundarno pa vplivati na druge subjekte, da bi primarno poskrbeli za zavarovanje odložene smučarske opreme s fizičnim ali tehničnim varovanjem.

Tako je bilo predlagano, da se območje stoja za smuči, ki so pred gostinskimi lokali ob vznožju smučišč v Kranjski Gori, kjer je frekvenca največja, opremi z video nadzornim sistemom, čemur so lastniki oziroma najemniki tudi sledili; prav tako upravljavec smučišč.

Pri projektu sta PP Kranjska Gora in Sosvet Občine sodelovala tudi z Občino in Stalno komisijo za preventivno delo PU Kranj, ki sta projekt tudi finančno podprli.

Projekt je bil medijsko podprt z lokalno tv postajo ATM TV Kranjska Gora, lokalnim časopisom Zgornjesav'c, časopisom Gorenjski Glas in Radiom Triglav (slika 29).

Slika 29: Članek o preventivnem projektu »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«

Vir: Zgornjesav'c (2005)

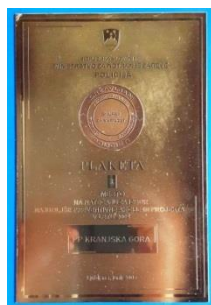
Po izvedenem projektu smo izvedli evalvacijo projekta in pridobili naslednja mnenja.

- G. Branko, lastnik izposojevalnice smučarske opreme SKI PASS – izvelek izjave: »Radi bi pohvalili delo PP Kranjska Gora in akcijo njihovih uslužbencev glede izdelave plakatov za preprečevanje kraje smučarske opreme, kar veliko pomaga tudi našemu podjetju, ki se ukvarja s prodajo smučarskih kart in izposoji smučarske opreme«.
- Ga. Klavdija, zaposlena v RTC Žičnice Kranjska Gora: »Družba RTC Žičnice Kranjska Gora podpira projekt Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove. Težave, s katerimi s srečujemo v vsakoletni zimski turistični sezoni, so vsekakor povezane tudi z nezadovoljstvom strank oz. smučarjev, ki se soočajo s tatvinami njihove smučarske opreme. Menimo, da je z omenjenim projektom potrebno nadaljevati in v čim večji meri osveščati tako najmlajše smučarske navdušence kot tudi širšo populacijo ljubiteljev belih strmin«.
- Ga. Karin, nadzornica na smučiščih RTC Žičnice Kranjska Gora: »Plakati, ki obveščajo smučarje o vedno pogostejših krajah, se mi zdijo zelo informativni. Ljudje se zavedajo določenih situacij in o njih že predhodno razmišljajo in ne šele, ko do kraje že pride. Plakati osveščajo in intenzivno informirajo. Dobra ideja!«
- G. Tine, obiskovalec – smučar smučišča v Kranjski Gori: »Obvestila so prijetna novost, predvsem ker so prevedena v tuje jezike in so na vpogled na najbolj frekventnih mestih. Prepričan sem, da so prispevala k osveščenosti lastnikov smučarske opreme in tudi na zavest priložnostnih tatov. Vsekakor pohvale vredna akcija«.

Kot cilj projekta, izdelanega po metodi problemsko usmerjenega policijskega dela – S.A.R.A, smo želimo doseči enako ali nižjo raven kaznivih dejanj s področja tatvin smučarske opreme kot v preteklih sezonah. Da je bil preventivni plakat dobra zamisel priča dejstvo, da je PU Kranj zaprosila za ponatis plakata, ki je bil v sezoni 2015/2016 distribuiran po PU v Sloveniji, kjer imajo smučišča in tudi nameščen na ustrezna mesta.

Tako kot prejšnji projekt je tudi ta sodeloval na Natečaju za izbor najboljše preventivne akcije v policiji za leto 2004, ki je bil 9. 6. 2005 v prostorih Bele galerije na Kotnikovi ulici v Ljubljani. PP Kranjska Gora je s projektom dosegla 3. mesto in prejela bronasto plaketo (slika 30). Bronasto plaketo je nosilcu preventivnega projekta VPO Rolandu Brajiču izročil vršilec dolžnosti direktorja uniformirane policije pri GPU Anton Pozvek. Prejemniki priznanj so vidni na sliki 31. O preventivnem uspehu policistov PP Kranjska Gora je bil objavljen tudi članek v časopisu Delo (slika 32).

Slika 30: Bronasta plaketa za projekt »Nezavarovana smučarska oprema, vaba za tatove«

Vir: lasten

Slika 31: Prejemniki priznanj

Vir: Policija (2015)

Slika 32: Članek o nagrajenem projektu »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«

Vir: časopis Delo (2005)

Po končani zimski sezoni 2005/2006 in izvedenem projektu »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove« je bilo ugotovljeno, da je preventivno delo imelo svoj namen že na kratek rok, saj je bilo bistveno manj tatvin smučarske opreme. O tem je poročal tudi članek v Zgornjesav'cu (slika 33).

Slika 33: Članek o izboljššanem stanju na področju tatvin smučarske opreme

Vir: Zgornjesavc (2006)

3.3 PREDSTAVITEV REFERATA NA TEMO "GLOBALNA VARNOST IN TURIZEM" V DRŽAVNEM SVETU REPUBLIKE SLOVENIJE

PP Kranjska Gora je prejela vabilo Turistične zveze Slovenije (v nadaljevanju: TZS) na posvet na temo »Globalna varnost in turizem«, ki je bil 13. 4. 2006 v DS v Ljubljani. GPU je predlagala, da na posvetu predstavimo primer dobre prakse, svoje poglede in ocene na varnost v turizmu, saj smo policijska postaja, ki delujemo v turističnem kraju. PU Kranj se je odločila, da predstavitev izvede VPO Roland Brajič.

Za predstavitev je bil izdelan referat, v katerem je bila predstavljena varnost turista od prestopa državne meje na mejnem prehodu v Slovenijo, bivanja v različnih nastanitvenih kapacitetah v občini, do vseh njegovih aktivnostih: udeležbi na smučišču, prometu (na cesti kot voznik motornega vozila, kot pešec), obisku gorskega prelaza Vršič, na kolesarski poti, v igralnih salonih, gorah, na javnih prireditvah in v gostinskem lokalu.

V povezavi s posvetom je izšel tudi zbornik z naslovom »Globalna varnost in turizem v Sloveniji«, ki sta ga izdala DS RS in TZS (slika 34). V njem je poleg drugih referatov nastopajočih tudi celoten referat VPO Rolanda Brajiča.

Slika 34: Zbornik z referatom »Globalna varnost v turizmu«

Vir: zbornik DS Republike Slovenije in TZS (2006)

Uvodni nagovor na posvetu je imel predstavnik DS RS Anton Kampuš; predsednik TZS Marjan Rožič je izpostavil vlogo turizma v Sloveniji, mag. Marjan Hribar pa pomen upoštevanja mednarodnih priporočil Svetovne turistične organizacije. Svoje referate s temami so na posvetu predstavili še ostali sodelujoči. Iz slišanih referatov in razprav je bil

zaključek posveta definiran v 20 skupnih ugotovitev. V nadaljevanju je zapisan izveček najpomembnejših:

- turizem je sestavni del globalne ekonomije in družbe, zato je varnost v turizmu odvisna od domačih razmer na eni strani ter svetovnega varnostnega okolja na drugi strani;
- globalni varnostni prostor moramo začeti graditi doma, ko je potrebno na lokalnem nivoju strateško načrtovati skrb za varnost turista ali prebivalca, z aktivnim mednarodnim sodelovanjem in izmenjavo informacij;
- pravočasno moramo zaznavati vire ogrožanja;
- Slovenija je varna turistična država z odlično perspektivno, tudi na varnostnem področju;
- partnersko reševanje in usklajevanje reševanja problemov pri zagotavljanju varnosti v turizmu je pomembno tudi na lokalnem nivoju;
- v policiji je potrebno nadaljevati z v skupnost usmerjenim policijskim delom;
- pomembne informacijske točke za turiste so t. i. turistični informacijski centri (TIC-i);
- turistom bi morale biti pomembne informacije o njihovih pravicah in pomoči na voljo skoraj povsod (bencinske črpalke, hoteli, TIC-i itd.);
- poskrbeti moramo za varnost turistov v prometu ter pravočasne in točne prometne informacije;
- spoštovati moramo red v zavarovanih naravnih območjih in varnost na področjih, kot so gore, kopališča, smučišča;
- zagotoviti moramo zdravstveno ustreznost hrane.

Sklepna misel je bila, da varnosti ni mogoče zagotoviti enkrat za vselej, zato je nujno, da vsi trije sektorji (javni, društveni in zasebni) analizirajo stanje varnosti skozi leto in nemudoma odreagirajo na opažena odklonska dejanja.

3.4 PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "ČISTA STEKLA IN DOBER PROFIL ZA VEČJO VARNOST POZIMI"

Za leto 2008 je PP Kranjska Gora v sodelovanju s SPV Občine pripravila zimski projekt, ki se nanaša na zimsko turistično sezono in večjo varnost voznikov in pripravljenost njihovih motornih vozil v času, ko je obvezna zimska oprema. Takratni Zakon o varnosti cestnega prometa⁸ (v nadaljevanju: ZVCP-1) je v svojem 114. členu določal zimo in zimske razmere. Da morajo od 15. novembra do 15. marca ter v zimskih razmerah imeti motorna in priklopna vozila v cestnem prometu predpisano zimsko opremo. Predpisano je, da na motornih in priklopnih vozilih ne sme biti snega, ledu, vode ali drugih snovi, ki bi lahko vplivale na vozne lastnosti vozila ali ki bi se lahko raztresle ali razlivala z njega. Stekla vozila in vzvratna ogledala morajo biti čista, da je vozniku omogočena normalna vidljivost. Od 1. 7. 2011 je v veljavi ZPrCP, ki je nadomestil takratni ZVCP-1, zimo in zimske razmere pa določa v 29. členu, določbe pa so ostale identične.

⁸ Ur. l. RS, št. 56/08, 57/08.

V času zimske turistične sezone so po podatkih iz Poročila dela LTO Kranjska Gora za leto 2009, od začetka novembra 2008 do konca marca 2009, beležili 182.891 nočitev v vseh turističnih kapacitetah v občini. Delež gostov je bil 42 % domačih in 58 % tujih. Vseh aktivnih ležišč je bilo od 3.162 do 4.063. Povprečna doba bivanja je bila tri dni (LTO Kranjska Gora, 2016).

V času zimske turistične sezone je torej skoraj 45 % vseh prenočitev v občini. Če hipotetično število nočitev 182.891 delimo s povprečnim številom dni bivanja, dobimo, da je v zimski sezoni v občini eno noč prespalo 60.964 turistov. Če to številko delimo s petimi meseci, je bilo povprečno 12.192 turistov mesečno oziroma 405 turistov z dnevno nočitvijo in tako imenovanih začasnih prebivalcev. Tem moramo prišteti še dnevne obiskovalce občine in obiskovalce smučišč, ki niso koristili uslug prenočevanja. Hipotetično lahko rečemo, da v zimski sezoni v Kranjsko Goro pride okoli 2.500 turistov dnevno. Če se v vsakem vozilu pripeljeta dve osebi, je dnevno v občini 1.250 motornih vozil z območja izven občine.

Po uradnih podatkih Statističnega urada RS je bilo leta 2008 v občini registriranih 3.465 motornih vozil, od tega 2.780 osebnih vozil; leta 2015 že 3.618, osebnih pa 2.799 (Statistični urad RS, 2016).

Glede na navedeno lahko sklepamo, da se dnevno po cestah občine v zimski turistični sezoni vozi okoli 4.000 vozil.

Vsako motorno vozilo, ki v cestnem prometu ni ustrezno opremljeno za zimo ali zimske razmere, je lahko potencialno nevarno za prometno nesrečo. Kaj mora vozilo imeti, je bilo takrat definirano v Pravilniku o napravah in opremi vozil v cestnem prometu, v 8. in 9. členu in je veljal do 30. 9. 2013. Sedaj pa to ureja Pravilnik o delih in opremi vozil⁹, kjer je zimska oprema definirana v 20., 21. in 22. členu.

Koledarsko zimo je v občini dodobra občutiti, saj so noči zelo hladne, tudi do -20 stopinj Celzija, kar pomeni, da stekla, žarometi in vzvratna ogledala na vozilih zaledenijo. Neustrezne pnevmatike postanejo trdnjše in nimajo takih vozniških lastnosti kot zimske. Zaradi nihanja temperature, npr. ponoči -10, čez dan +13, prihaja tudi do poškodb na vozilih, predvsem pokov stekel, nedelovanja svetlobnih teles.

Ugotavljamo, da vozniki svojih vozil pred vožnjo ne pregledajo, se z njimi odpeljejo z nedelujočimi svetlobnimi napravami, ne očistijo stekel in vzvratnih ogledal, ne očistijo snega z vozil in s tem kršijo določila veljavne zakonodaje. Med drugim so tudi potencialni subjekti za povzročitev prometne nesreče oziroma povzročitev nevarnosti do drugih voznikov.

⁹ Ur. l. RS, št. 44/13.

Sledimo motu, da je preventiva boljša od kurative. Ker smo na PP Kranjska Gora vsakodnevno opazovali, da vozniki premalo pozornosti namenjajo prav vzdrževanju oziroma pregledu svojih motornih vozil za pripravo na zimske razmere, kot so: kontrola napolnjenosti akumulatorja, temperature hladilne tekočine, količina sredstva za pranje vetrobranskih stekel, žarometov, nivo motornega olja, metlice brisalcev, globina profila pnevmatik, ustreznost pnevmatik zimska/letna, delovanje svetlobnih teles na vozilu; smo se odločili, da izvedemo preventivni projekt s sloganom »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi«.

Projekt je bil izveden v sklopu vseslovenske akcije »Varna zimska vožnja«, ki je trajala med 15. in 22. novembrom 2008. Preventivni pregledi so bili izvedeni 17. novembra med 14. in 20. uro na bencinskem servisu Petrol v Kranjski Gori. Bencinski servis Petrol smo izbrali, ker je državni SPV v sodelovanju s podjetjem Petrol izvajal preventivne preglede motornih vozil po različnih krajih Slovenije in to tako, da so pregledovalci opravili pregled vozila v času, ko so vozniki prišli na bencinsko črpalko natočiti gorivo. Policisti PP Kranjska Gora in člani SPV Občine so zato ohranili enako lokacijo in preglednike. Naš projekt je na tem delu vseboval preventivni pregled motornega vozila, vsak voznik pa je dobil zloženko o varni zimski vožnji in izdelek projekta – strgalo za čiščenje stekel vozil in merilec globine profila pnevmatik ter kontrolni list o pregledu vozila (slika 37). Strgalo je bilo iz »pleksi« stekla in uporabno za čiščenje snega, ledu iz stekel vozila; merilec profila pnevmatik pa v obliki obeska in je služil za merjenje globine profila pnevmatik (slika 35). Izdelana je bila tudi zloženka s preventivnimi nasveti o varni zimski vožnji (slika 36). Podelili smo 200 kompletov preventivnih pripomočkov in zloženk.

Slika 35: Strgala in merilec profila pnevmatik projekta »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi« iz prvega projekta leta 2008

Vir: lasten

Slika 36: Zloženska projekta

Vir: lasten

Slika 37: Kontrolni list o pregledu motornega vozila

ČISTA STEKLA IN DOBER PROFIL ZA VEČJO VARNOST POZIMI	
POLICIJA KRANJSKA GORA IN SPV CP OBČINE KRANJSKA GORA	
Pripravnost	Kontrola
Nametilni pnevmatiki	na obeh osih
dimenzija:	na eni osi
Pripravnost pnevmatik	podatki na
	kapo ventila
Globina profila - dezena	MERITEV
Starost pnevmatik:	do 6 let
01.11.2004	4404
Vizualni pregled pnevmatik	pregledano
PRIPOROČAMO:	nametilni pnevmatik
	pregled pri vulkanizatorju
	pregled pri serviserju
Tekočine	ugotovitev
motorna olja	stanje
hladilna tekočina	✓
tekočina za pranje stekla	✓
zavorna tekočina	✓
PRIPOROČAMO:	nametilni pnevmatik
	deluje varnostne tekočine
	pregled pri serviserju
Srečno vožnjo!	

Vir: lasten

Kot zanimivost lahko omenimo, da je bila akcija odlično obiskana, saj se predstavnika Petrola, vodja bencinskih servisov za Gorenjsko in novinarka tega podjetja nista mogla načuditi obisku (90 pregledanih vozil – kar pomeni, da je bilo pregledano eno vozilo na vsake štiri minute). Povedala sta, da podobno akcijo izvajajo skupaj z državnim SPV že tri leta, vendar je bil povprečen obisk okoli 25 vozil na lokaciji. Potek akcije na bencinskem servisu je razviden s slike 38.

Slika 38: Potek akcije na bencinskem servisu

Vir: lasten

Drugi del projekta je potekal v obliki predavanja o varni zimski vožnji v Policijski pisarni Mojstrana 18. 11. 2008 in ga je izvedel takratni inšpektor za promet na PU Kranj Boštjan Omerzel (slika 39). Udeležilo se ga je 21 slušateljev.

Slika 39: Predavanje o varni zimski vožnji v Policijski pisarni Mojstrana

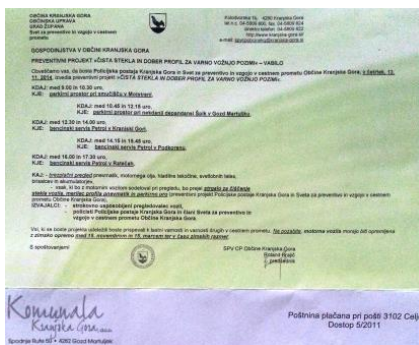

Vir: lasten

Še posebej so bila na pregled vozil in na predavanje pisno povabljena vsa društva v občini, kot so planinska društva, gorske reševalne službe, koncesionar šolskih prevozov, gasilci, športna društva, ki svoje člane prevažajo z vozili na treninge (smučarska, nordijska, nogometna ...).

Ciljna skupina za udeležbo na akciji so bili vsi prebivalci občine, ki imajo motorna vozila, saj so dobili vabila za akcijo na hrbtni strani mesečnih položnic za plačilo komunalnih storitev, ki jih pošilja JP Komunala Kranjska Gora (slika 40). S tem partnerskim sodelovanjem smo dosegli vsa gospodinjstva v občini, ki prejemajo račun za komunalno storitev, in zagotovo več, kot bi jih z vabilom v medijih.

Slika 40: Vabilo na projekt po položnicah za komunalne storitve v občini

Vir: lasten

Preventivni projekt je bil zelo zanimiv za medije, saj ležimo na specifičnem območju, kjer nam zimske razmere niso tuje. Še posebej zanimivo je bilo 9. novembra 2010, ko je na dan akcije padal sneg, mediji so se pa kar trli okoli udeležencev. Na samem kraju so bili skoraj na vseh akcijah v teh letih prisotni RTV Slovenija, POP tv, kanal A – oddaja Svet, ATM TV Kranjska Gora, Radio Triglav, lokalni časopis Zgornjesav'c in Gorenjski Glas, interni časopis podjetja Petrol. V vseh medijih so bili objavljeni članki ali video prispevki, v najbolj gledanih oddajah 24ur, Dnevnik, oddaji Svet.

Projekt smo v taki obliki izvajali v letih 2008, 2009, 2010. V povprečju je bilo na akcijo pregledanih okoli 90 vozil. Predavanje o varni zimski vožnji pa je v nadaljevanju izvajal VPO Jure Berce iz PP Kranjska Gora.

Koncept projekta je leta 2011 in 2012 ostal podoben, opustili smo le predavanja in zamenjali izdelek projekta, in sicer smo strgalo iz »pleksi« stekla in merilec profila pnevmatik zaradi vse pogostejših plačljivih parkirnih mest na območju občine, UE Jesenice in drugih krajev po Sloveniji in s tem potreb po označevanju vozil s parkirnimi urami, zamenjali za parkirno uro 4 v 1 (slika 41). To pomeni, da je sestavni del parkirne ure, ki je iz plastičnega materiala, na eni vzdolžni strani grobo strgalo za čiščenje ledu iz stekel vozila, na drugi vzdolžni strani fino strgalo za enako rabo, na spodnji strani gumica za brisanje stekel vozil, na hrbtni strani merilec profila pnevmatik in žeton za nakupovalni voziček. Preglede vozil pa opravlja izkušeni avtomehanik iz Gozd Martuljka. Leta 2014 smo projekt posodobili s tem, da smo ga začeli izvajati po vseh krajevnih skupnostih v občini. S tem dejanjem smo zabeležili tudi nov rekord – 99 pregledanih vozil. S tem smo akcijo oz. projekt pripeljali pred vrata slehernega občana. Akcije so se udeležili tudi koncesionar šolskih prevozov v občini, vozilo Nujne medicinske pomoči Jesenice, zasebno varnostne službe, MIR in ne nazadnje je bilo pregledano še vozilo policije.

Slika 41: Izdelek projektov »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi« zadnjih let

Vir: lasten

Prvega projekta leta 2008 so se udeležili predsednik stalne komisije za preventivno delo na PU Kranj Valko Oštir, oba inšpektorja za promet Boštjan Omerzel in Aleš Koželj, komandir PP Kranjska Gora Vinko Otovič. S strani SPV Občine pa Alojz Mertelj, zaposlen na Občini, ki ima veliko zaslug za realizacijo tega in ostalih preventivnih projektov v izvedbi PP Kranjska Gora. Na akciji je bil prisoten tudi vodja bencinskih servisov Petrol za Gorenjsko Martin Štricelj ter njihova novinarka.

Vodja projekta v vseh letih je bil VPO Roland Brajič s policisti PP Kranjska Gora, VPO Darkom Kejžarjem in ostalimi člani SPV Občine v sodelovanju z Občino in PU Kranj. Idejni vodja začetka projekta v letu 2008 je bil policist PP Kranjska Gora Boštjan Knaflič. Projekt sta sprva financirala PU Kranj in Občina Kranjska Gora, v nadaljevanju pa le slednja.

Na vsakoletni akciji smo deležni pohval udeležencev, mi pa smo zadovoljni, da se odzovejo v velikem številu in tako skupaj pripomoremo k večji varnosti v cestnem

prometu v zimskih razmerah. Akcija je še vedno zanimiva tako za državne kot komercialne medije, kar nam je v veliko čast. Vsakič so na akciji prisotni tudi predstavniki občine in PU Kranj.

Temeljni cilj projekta je pregledati in za zimo pripraviti čim več vozil naših prebivalcev, jih opremiti s parkirno uro, strgalom in merilcem globine profila pnevmatik, kar nam bo dalo vedeti, da se občani vozijo s pripravljenimi vozili za zimo. S poročanjem medijev pa dobro prakso širimo tudi izven lokalne skupnosti.

3.5 PREDSTAVITEV PREVENTIVNEGA PROJEKTA "KOLESAR NA KOLESARSKI POTI"

Že naši predniki so staršem, oni pa nam, vedno ponavljali "Vsi na kolo za zdravo telo" in ta rek zagotovo drži. Družinsko kolesarjenje je v zadnjih letih v velikem vzponu, saj je tako preživljanje prostega časa dobro za telo in duha, a le, če je poskrbljeno za varnost teh udeležencev v cestnem prometu, tako na cestnih kot kolesarskih površinah.

Občina je z daljinsko kolesarsko potjo povezala občino Jesenice s sosednjima krajema Tarvisio v Italiji in Arnoldstein v Avstriji. S tem je ta kolesarska pot postala pot treh dežel Slovenije, Italije in Avstrije. Zaradi nove turistične kolesarske ponudbe v naše kraje prihaja vedno več posameznikov in družin, ki na kolesarski poti preživljajo proste dni, vikende in letne dopuste.

Kolesarji prepogosto pozabljajo na lastno varnost in uporabo zaščitnih sredstev, kolesarske opreme in tehnično brežibnost koles. Z opuščanjem navedenih skrbi naraščajo prometne nesreče. V letu 2013 se je na gorenjskih cestah zgodilo 74 prometnih nesreč z udeležbo kolesarja, dva kolesarja sta umrla, 18 jih je bilo hudo poškodovanih in 46 lahko poškodovanih. Leto prej (leta 2012) je umrl en kolesar, 15 je bilo hudo in 48 lahko poškodovanih. V 42 primerih so bili povzročitelji prometnih nesreč kolesarji. Na območju PP Kranjska Gora je bilo največ kolesarjev v obdobju od 2007 do 2015, največ ravno 2007, in sicer 11 prometnih nesreč z udeležbo kolesarja. V 2009 je tovrstno število prometnih nesreč padlo na tri in se postopoma začelo dvigovati do leta 2013, ko je bilo ponovno kar visoko število prometnih nesreč z udeležbo kolesarja, in sicer devet. Leta 2013 je kolesarska pot izredno zaživela in zaradi zaznane problematike in izboljšanja stanja je bila potrebna takojšnja reakcija po reševanju situacijske preventive s sistemom S.A.R.A.

Zaradi teh nesreč je potrebno omeniti, da se na kolesarsko pot odpravljajo družine z majhnimi otroki, ki za samostojno vožnjo kolesa ne dosegajo starostne omejitve šest let in ravno zaradi nezanesljive vožnje sta bila ravno otroka na svojem kolesu, stara manj kot šest let povzročitelja nesreče. Vožnja kolesa po cesti ali kolesarski poti otroku do šest let ni dovoljena, tudi v spremstvu staršev ne. To določa 49. člen Zakona o voznikih¹⁰ (v

¹⁰ Ur. l. RS, št 109/10, 25/14.

nadaljevanju: ZVoz). Za morebitni nastali prekršek ali prometno nesrečo so v takih primerih krivi starši, ki so otroku dovolili uporabo kolesa in s tem opustili dolžno nadzorstvo nad njim, kar določa 85. člen ZVoz. Kako in kje se lahko vozimo, pa je zapisano v 93. členu ZPrCP.

Najpogostejša vzroka prometnih nesreč na kolesarski poti sta prekratka varnostna razdalja in neprilagojena hitrost. Uporaba kolesarskih čelad je za otroke obvezna. Svetujemo pa, da je priporočena tudi za odrasle, saj je vsaka zaščita telesa, predvsem glave, zelo dobrodošla. Kolesar med vožnjo ne sme telefonirati, prav tako ima lahko omejeno količino alkohola v litru izdihanega zraka.

Glede na trend naraščanja obiskanosti kolesarske poti in zaznano problematiko naraščanja prometnih nesreč smo se na PP Kranjska Gora v sodelovanju s SPV Občine in PU Kranj odločili izpeljati preventivni projekt po sistemu S.A.R.A. s sloganom »Kolesar na kolesarski poti«. Izdelali smo vsebino s preventivnimi nasveti o varni vožnji s kolesom in dali izdelati sedem velikih ter sedem malih informacijskih tabel (slika 42), ki so postavljene na vseh vstopnih točkah na kolesarsko pot od Hrušice do Rateč, bodisi s parkirišč, kjer obiskovalci parkirajo svoja motorna vozila in pot nadaljujejo s kolesom, bodisi na kolesarskih počivališčih ob poti in na krajih, kjer so strmi vzponi in spusti ... Da so table dobro vidne in vpadljive, so izdelane na rumenem ozadju, tako da udeleženca na kolesarski poti pritegnejo k branju vsebine in opozorijo na nekaj pomembnega.

Slika 42: Informacijska tabla na kolesarski poti in parkirišču projekta »Kolesar na kolesarski poti«

Vir: lasten

Izdelali smo tudi 4.000 letakov z isto vsebino kot na informacijskih tablah. S tem, da je na letaku vsebina na eni strani v slovenskem jeziku, na drugi pa v angleškem jeziku (slika 43). Da bi dosegli čim večjo populacijo in s tem pripomogli k boljši osveščenosti glede vožnje s kolesom, smo letake razdelili po vseh hotelih v občini, izposojevalnicah koles, kolesarskih postajališčih (okrepčevalnicah), gostinskih lokalih, Občini, PP Jesenice, TIC-ih.

Slika 43: Letak v slovenskem in angleškem jeziku

Vir: lasten

Uradna predstavitev projekta je bila izvedena 11. 8. 2013 na kolesarskem počivališču Tabre. Tam sta VPO Roland Brajič kot policist kolesar in pomočnik komandirja Damjan Lepoša iz PP Kranjska Gora opravljala preventivno kontrolo opremljenosti (uporaba čelade, obvezna oprema kolesa, starostni pogoji) in psihofizičnega stanja kolesarjev ter jih seznanjala s projektom »Kolesar na kolesarski poti«. Postavljena je bila tudi stojnica s preventivnim materialom policije, ki so si ga sodelujoči lahko tudi vzeli. Na predstavitev projekta sta se s kolesom simbolično pripeljala tudi tedanji župan Jure Žerjav in direktor občinske uprave Rajko Puš. Prisoten je bil predstavnik za stike z javnostmi PU Kranj Bojan Kos in mediji, kot so ATM TV Kranjska Gora, Radio Triglav, RTV Slovenija in Radio Slovenija. Izjavo za medije sta dala župan Občine in pomočnik komandirja PP Kranjska Gora. Prispevek je bil objavljen tudi v Dnevniku na RTV Slovenija.

Vodja projekta je bil VPO Kranjska Gora Roland Brajič s sodelavci. Projekt sta skupaj izvedla PP Kranjska Gora in SPV Občine, v sodelovanju s PU Kranj in finančno podporo občine. Idejno zasnovo je podala predsednica SPV Občine Tržič Aneta Lavtar.

Evalvacija projekta je statistično pokazala, da dve letni turistični sezoni na kolesarski poti ni bilo nobene prometne nesreče z udeležbo kolesarja, kar nam daje zadovoljstvo, da je tudi z našo pomočjo kolesarska pot varnejša za vse udeležence. Cilj na kratek rok je bil dosežen in ga bomo spremljali še naprej.

3.6 PREVENTIVNI PROJEKT "PRIJAVA GOSTA IN TURISTIČNA TAKSA"

3.6.1 ANAMNEZA – IDENTIFIKACIJA PROBLEMA

Občina Kranjska Gora je turistična občina, saj jo v celem letu obišče lepo število obiskovalcev. Je evropsko poznana po zimskem turističnem dogajanju, smučanju po smučiščih v Kranjski Gori, Podkorenu, Ratečah, Planici in Mojstrani (pred leti je obratovalo tudi smučišče v Gozd Martuljku). Prepoznavnost ji dajeta dve izmed največjih javnih prireditev pri nas; svetovni pokal v alpskem smučanju in svetovni pokal v smučarskih skokih. Se pa zadnja leta trend obiska malo spreminja in je Kranjska Gora kot celotna občina zaživela tudi v letni turistični sezoni, saj so prenočitvene kapacitete na voljo tudi v tem času in po znatno nižji ceni kot v zimskem času. Imamo veliko izletniških točk do

bližnjih hribov, gora, vključno z 2.864 m visokim očakom Triglavom. Na novo se je v letu 2016 ponovno odprl kamp Špik v Gozd Martuljku, ki je bil kar nekaj let zaprt, prenovljena je Jasna, kjer sta dve naravni jezери in ob njem turistično-gostinska ponudba. Na voljo je kolesarska pot treh dežel, o kateri sem pisal že ob predhodnem preventivnem projektu. V Mojstrani sta narejeni dve novi ferati (plezalni poti) v steni Grančiča, Slovenski planinski muzej, prenovljen je tudi nordijski center v Planici ...

Zaradi vseh teh ponudb je v občini poleg prebivalcev, ki dejansko prebivajo v njej, veliko vikend prebivalcev, ki imajo prebivališča prijavljena v Kranjski Gori, živijo pa izven kraja in se »domov« vračajo samo v času vikendov.

Podatka, koliko obiskovalcev dnevno obiše občino, mi ni uspelo pridobiti nikjer, saj ti za seboj ne puščajo nobene identifikacije. Identifikacijo pa puščajo gostje nastanitvenih objektov, ki koristijo usluge prenočevanja. Tako je bilo leta 2013 v občini v vseh nastanitvenih objektih na voljo 5.754 ležišč, leto kasneje 5.797 in leta 2015 že 5.927 ležišč (Statistični urad RS, 2016), kar kaže na povišano število ležišč za 130.

Točnega podatka, koliko je registriranih in hkrati aktivnih stanodajalcev v občini, ni. Pavšalni podatek je med 250 in 305 stanodajalci.

Tako so na voljo le uradni podatki iz zbirk podatkov Statističnega urada RS o številu turistov, ki so jih prijavili stanodajalci v vseh nastanitvenih kapacitetah v občini (hoteli, moteli, penzioni, gostišča, prenočišča, apartmaji, turistične kmetije, mladinski hoteli, sobe, planinski domovi, koč, kampi). Podatki o številu prihodov vseh domačih in tujih turistov za obdobje od 2008 do 2015 so razvidni v spodnji tabeli (tabela 1) (Statistični urad RS, 2016).

Tabela 1: Število prihodov turistov na prenočitev v občino

	Skupaj	Domači	Tuji
Leto 2008	146.655	59.183	87.472
Leto 2009	145.285	68.976	76.309
Leto 2010	150.999	69.799	81.200
Leto 2011	152.589	68.139	84.450
Leto 2012	148.033	61.842	86.191
Leto 2013	157.550	61.256	96.294
Leto 2014	153.667	55.251	98.416
Leto 2015	191.400	74.164	117.236

Vir: Statistični urad Slovenije (2016)

Z beleženjem porasta prihoda turistov je temu primerno tudi večje število nočitev, saj jih je bilo leta 2015 kar 37.733 več kot leta 2014.

Iz statističnega urada RS (tabela 2) so razvidni tudi podatki o prenočitvah v vseh nastanitvenih objektih za obdobje od 2008 do 2015 (Statistični urad RS, 2016).

Tabela 2: Število prenočitev v vseh nastanitvenih objektih v občini

	Skupaj
Leto 2008	461.567
Leto 2009	454.483
Leto 2010	483.074
Leto 2011	472.061
Leto 2012	442.091
Leto 2013	472.743
Leto 2014	467.069
Leto 2015	520.265

Vir: Statistični urad Slovenije (2016)

Iz navedenih statističnih podatkov je razvidno, da je trend obiska iz leta v leto v porastu, tako domačih kot tujih turistov. V Poročilu dela LTO Kranjska Gora za leto 2015 je navedeno, da je bilo največ gostov iz Italije, Velike Britanije, Hrvaške, Srbije, Nemčije in Izraela (LTO – Zavod za turizem Kranjska Gora, 2016).

Pozitivna zakonodaja določa, da mora biti vsak stanodajalec registriran za opravljanje te dejavnosti in jo lahko opravlja samo v turističnem ali gostinskem objektu. Za opravljanje te dejavnosti v takem objektu mu mora pristojna Upravna enota izdati odločbo o vodenju ročne ali elektronske knjige gostov. Po pridobitvi odločbe in knjige gostov oziroma računalniškega programa za vodenje evidenc gostov – E-gost, lahko prične z dejavnostjo in mora vsakega posameznika, ki ga sprejme na prenočišče ali počitek, prijaviti oziroma odjaviti pristojni policijski postaji v določenem časovnem obdobju po njegovem sprejemu oziroma odhodu. Oddati mora točne (iz javne listine gosta prepisane) in iz knjige gostov zahtevane podatke na pristojno policijsko postajo in za vsako osebo v določenem časovnem obdobju tudi odvesti oziroma plačati turistično takso pristojni lokalni samoupravi. V našem primeru je za oddajo prijavnice iz ročne knjige gostov pristojna PP Kranjska Gora, računalniško oddajo pa GPU. Turistično takso mora v določenem časovnem roku stanodajalec za vsakega gosta oddati na občino na predpisanem obrazcu ali preko urejenega spletnega portala na spletni strani občine.

Nadzorstvena organa policija in MIR sta ob posameznih ali skupnih preventivno represivnih nadzorih pri stanodajalcih zaznala naslednje pomanjkljivosti iz njune pristojnosti in pristojnosti tržnega inšpektorata:

- stanodajalci opravljajo dejavnost, za katero nimajo izdanih ustreznih aktov pristojnih organov (niso stanodajalci) – pristojnost tržnega inšpektorata;
- stanodajalci ne vodijo knjige gostov, kot jo določa zakonodaja in podzakonski akti (knjiga gostov je vodena pomanjkljivo);
- v knjigo gostov vpisujejo napačne podatke (vpisa ne preverijo za seboj);
- gostov ne prijavljajo na policijo;
- gostov ne prijavijo v zakonsko določenem roku na policijo;
- nadzorstvenim organom ne omogočijo vpogleda v knjigo gostov ali računalniško evidenco (stanodajalec je npr. v Ljubljani, sobe oddaja v Kranjski Gori, prijavo gosta naredi na daljavo);
- ne vodijo evidence o turistični taksi;
- nepravilno pobirajo turistično takso od gosta;
- ne odvajajo turistične takse na občino.

Vse te nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, ki so bile zaznane, vodijo stanodajalce v kršitev pozitivne zakonodaje in s tem do prekrška in represivnega delovanja nadzorstvenih organov. Zato smo se odločili, da bomo s situacijsko preventivo in policijskim delom v skupnosti s projektom S.A.R.A problem identificirali, analizirali, izoblikovali aktivnosti za reševanje problema in na koncu izvedli še evalvacijo učinkovitosti z anketo (Kosmač, 2002, str. 18–22).

Namen in cilj obdelave tega problema je, da ga s preventivnim delovanjem poizkušamo omiliti ali celo odpraviti na kratek ali daljši rok.

Zavedamo se, da je lokalna skupnost območje, kjer je potrebno odkrivati in reševati probleme v korist skupnosti in v okviru določene povezanosti skupaj z vrednotami, ki jim pravimo socialni kapital (Pečar, 2001, str. 96).

Prav tako je sestavni del strategije dela policije s skupnostjo povratna informacija skupnosti o potrebi prebivalstva po sodelovanju in njihovim zadovoljstvom z delom policije. Skupnost na vsakem koraku ocenjuje policiste in policijo (Roberg, Crank & Kuykendall, 2004, str. 98).

3.6.1.1 Zakonodaja

Stanodajalstvo primarno urejata Zakon o gostinstvu¹¹ (Zgos) in Zakon o prijavi prebivališča¹² (ZPPreb), področje turistične takse pa Zakon o spodbujanju razvoja

¹¹ Ur. l. RS, št 1/95, 40/99, 36/00, 101/05, 4/06, 60/07, 93/07, 26/14.

turizma¹³ (v nadaljevanju: ZSRT). Občina je na podlagi določil ZSRT v zvezi s turistično takso sprejela Odlok o turistični taksi v Občini Kranjska Gora¹⁴.

Zgos ureja področje pridobitve in pogoje za opravljanje dejavnosti stanodajalstva, ZPPreb pa dolžnosti stanodajalca za prijavo gostov ustreznim organom.

Zakon o gostinstvu

V 1. členu je navedeno, da **gostinska dejavnost** obsega pripravo in strežbo jedi in pijač ter nastanitev gostov. 1. in 2. odstavek 2. člena določata, da nastanitev gostov lahko opravljajo pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki, ki so registrirani za opravljanje gostinske dejavnosti, ter društva, ki imajo gostinsko dejavnost določeno v svojem temeljnem aktu. Gostinsko dejavnost lahko v obsegu, ki ga določa ta zakon, opravljajo kot sobodajalci in kmetje, tudi fizične osebe, če izpolnjujejo pogoje, določene z navedenim zakonom.

14. člen določa, da je **sobodajalec** fizična oseba, samostojni podjetnik posameznik, društvo ali pravna oseba, ki nudi gostom nastanitev z zajtrkom ali brez, v lastnem ali v najetem stanovanju ali počitniški hiši. Dopustne so tudi neke izjeme, ki se nanašajo na določbo drugega odstavka 5. člena. Fizična oseba je lahko sobodajalec, če opravlja dejavnost le občasno (skupno ne več kot pet mesecev v koledarskem letu), gostom nudi do 15 ležišč in je vpisana v Poslovni register Slovenije. Prijavo za vpis v Poslovni register Slovenije se vloži pri Agenciji za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES). Slednji izda potrdilo o vpisu in ga posreduje sobodajalcu in pristojnemu davčnemu uradu.

V 15. c členu je določeno, da so **izvajalci nastanitvene dejavnosti** gostinci, sobodajalci, kmetje in upravljavci marin, ki nudijo gostom nastanitev v nastanitvenih obratih in so vpisani v Poslovni register Slovenije. Izvajalec nastanitvene dejavnosti mora pred pričetkom opravljanja nastanitvene dejavnosti predlagati vpis nastanitvenega obrata v register prek portala AJPES ali osebno na izpostavi AJPES, ki za izvajalca opravi vpis prek portala AJPES. Izvajalec nastanitvene dejavnosti mora v roku 15 dni od nastanka spremembe predlagati vpis spremembe podatkov nastanitvenega obrata v register prek portala AJPES ali osebno na izpostavi AJPES, ki za izvajalca opravi vpis prek portala AJPES. Izvajalec nastanitvene dejavnosti lahko zahteva izbris nastanitvenega obrata iz registra, če ta nastanitveni obrat najmanj 12 mesecev ne bo več namenjen opravljanju nastanitvene dejavnosti v skladu s prvim odstavkom 15. b člena. Zahteva se poda prek portala AJPES ali osebno na izpostavi AJPES, ki opravi izbris prek portala AJPES. Predlog za vpis ter izbris vsebuje za izbrani namen potrebne podatke. AJPES izvede postopek vpisa, vpisa spremembe podatkov ali izbriša nastanitvenega obrata iz registra na podlagi popolnega predloga. AJPES nastanitvenemu obratu pri prvem vpisu v register določi

¹² Ur. l. RS, št 9/01, 39/06, 59/06, 111/07.

¹³ Ur. l. RS, št 2/04, 57/12, 17/15.

¹⁴ UVG, št. 41/04.

enolično identifikacijsko številko. Po izbrisu nastanitvenega obrata iz registra se njegove enolične identifikacijske številke ne sme ponovno uporabiti. AJPES na podlagi obvestila za gostinstvo pristojnega organa samoupravnega lokalne skupnosti izbriše nastanitveni obrat iz registra, če izvajalec nastanitvene dejavnosti ne poroča podatkov prek spletne aplikacije AJPES, kot to določa zakon, ki ureja prijavo prebivališča, neprekinjeno najmanj 12 mesecev. AJPES izvajalcu nastanitvene dejavnosti izda obvestilo o vpisu nastanitvenega obrata v register, o vpisu sprememb podatkov nastanitvenega obrata v register in o izbrisu nastanitvenega obrata iz registra.

V 4. členu so navedene vse **vrste gostinskih obratov**. To so: hoteli, moteli, penzioni, prenočišča, gostišča, hotelska in apartmajska naselja, planinski in drugi domovi, kampi, restavracije, gostilne, kavarne, slaščičarne, okrepčevalnice, bari ter obrati za pripravo in dostavo jedi.

Nastanitveni obrati so gostinski obrati iz tretjega odstavka 4. člena, ki gostom nudijo nastanitev (hoteli, moteli, penzioni, prenočišča, gostišča, hotelska in apartmajska naselja, planinski in drugi domovi ter kampi), prostori za goste pri sobodajalcih, kmetije, ki gostom nudijo nastanitev, in marine.

Iz 16. člena je pomembno, da **nadzor** nad določbami **zakona izvaja tržni inšpekcijski organ**.

Zakon o spodbujanju turizma

1. člen določa načrtovanje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na nacionalni ravni ter tudi turistično takso. Pojmi uporabljeni v tem zakonu so opredeljeni v 4. členu in imajo naslednji pomen – izvleček):

Turistično območje je geografsko zaokroženo območje ene ali več občin, ki ponuja določen splet turističnih storitev oziroma integralni turistični proizvod (od storitev prenočevanja, prehrane, zabave, rekreacije do drugih storitev za prosti čas in drugih storitev), zaradi katerega ga turist oziroma turistka izbere za svoj potovalni cilj.

Turistična taksa je pristojbina za prenočevanje, s katero so zavezancem za plačilo v turističnem območju na voljo določene storitve in ugodnosti, ki se jim ob vsakokratnem koriščenju ne zaračunavajo posebej.

Turistično takso določa 23. člen. Plačujejo jo državljani Republike Slovenije in tujci, ki v turističnem območju izven svojega stalnega prebivališča uporabljajo storitve prenočevanja v nastanitvenem objektu. Osebe plačajo turistično takso hkrati s plačilom storitev za prenočevanje. Plačati so jo dolžne tudi v primeru, ko so deležne brezplačnih storitev za prenočevanje, razen če ta zakon ne določa drugače.

Zavezanci za plačilo so tudi lastniki počitniških hiš oziroma počitniških stanovanj in lastniki plovil. Turistično takso plačujejo v letnem pavšalnem znesku v skladu z določbami 24. in 25. člena. Turistično takso v letnem pavšalnem znesku morajo plačati lastniki do 31.

marca za preteklo leto. Stanodajalci morajo turistično takso nakazati do 25. dne v mesecu za pretekli mesec na poseben račun občine.

V 31. členu je določeno, da morajo stanodajalci voditi evidenco o turistični taksi, ki se vodi v evidenci gostov v skladu s predpisi, ki urejajo prijavo prebivališča. Nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ter vodenjem evidenc opravlja pristojni davčni organ. **Nadzor lahko opravlja tudi pristojni občinski inšpekcijski organ**, ustanovljen v skladu s predpisom, ki ureja lokalno samoupravo.

Zakon o prijavi prebivališča

V 1. členu določa način in postopek prijave stalnega in začasnega prebivališča, prijavo in odjavo gostov, vodenje registra stalnega prebivalstva ter posredovanje podatkov uporabnikom. Posameznika, ki se nastani ali začasno prebiva v turističnem, gostinskem ali nastanitvenem objektu, mora stanodajalec prijaviti oziroma odjaviti, ne glede na trajanje nastanitve, je določeno v 1. odstavku 9. člena. Stanodajalec mora preveriti resničnost danih podatkov, pri čemer ima pravico preveriti istovetnost posameznika z vpogledom v javno listino, je navedeno v 5. odstavku 9. člena. V 10. členu je določeno, da mora posameznika, ki se nastani v turističnem ali gostinskem objektu, stanodajalec **prijaviti oziroma odjaviti pristojni policijski postaji** v 12 urah po njegovem sprejemu oziroma odhodu. Prijava oziroma odjava se poda na obrazcu za prijavo oziroma odjavo gosta. Pristojni organ lahko določi daljši rok za prijavo oziroma odjavo, če stanodajalec zaradi velike oddaljenosti od naselja, kjer je sedež policijske postaje, ne more izpolniti prijavne obveznosti v predpisanem roku, ki pa ne sme biti daljši od treh dni. Določbe tega člena se ne uporabljajo za prijavo oz. odjavo posameznikov, sprejetih na prenočišče ali počitek v visokogorskih kočah in postojankah.

15. člen določa, da mora stanodajalec voditi evidenco gostov, ki poleg zaporedne številke prijave vsebuje podatke iz drugega, tretjega oziroma četrtega odstavka 9. člena tega zakona. V evidenco gostov se vpiše posameznik, ki se pri stanodajalcu nastani ali začasno prebiva. Za točnost podatkov, ki se vpisujejo v evidenco gostov, je odgovoren stanodajalec oziroma oseba, zaposlena pri stanodajalcu, ki je pooblaščen za evidentiranje podatkov v evidenco gostov. Pristojni organ, v skladu z metodologijo, določi način vodenja evidence gostov in posredovanja podatkov iz nje. Stanodajalec mora podatke iz evidence gostov hraniti eno leto od dneva vpisa posameznika v evidenco, nato pa jih uničiti na način, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

16. člen je pomemben v tistem delu, ki govori, da morajo stanodajalci delavcem pristojnega organa in policistom omogočiti vpogled v evidenco gostov oziroma jim posredovati podatke iz nje.

Naloge nadzorstvenega organa po 22. členu izvajata policija in Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve.

3.6.2 ANALIZA PROBLEMA

Nadzorstveni organi izvajajo posamične ali skupinske preventivno represivne nadzore s poudarkom na ugotavljanju kršitev pozitivne zakonodaje, podzakonskih aktov in aktov lokalne samouprave.

PP Kranjska Gora in MIR sta se osredotočila na reševanje konkretno zaznanih nepravilnosti, in sicer da:

- stanodajalci opravljajo dejavnost, za katero nimajo izdanih ustreznih aktov pristojnih organov (niso stanodajalci) – pristojnost tržnega inšpektorata;
- stanodajalci ne vodijo knjige gostov, kot jo določa zakonodaja in podzakonski akti (knjiga gostov je vodena pomanjkljivo);
- v knjigo gostov vpisujejo napačne podatke (vpisa ne preverijo za seboj);
- gostov ne prijavljajo na policijo;
- gostov ne prijavijo v zakonsko določenem roku na policijo;
- nadzorstvenim organom ne omogočijo vpogleda v knjigo gostov ali računalniško evidenco (stanodajalec je npr. v Ljubljani, sobe oddaja v Kranjski Gori, prijavo gosta naredi na daljavo);
- ne vodijo evidence o turistični taksi;
- nepravilno pobirajo turistično takso od gosta;
- ne odvajajo turistične takse na občino.

Z analizo smo ugotovili:

- da stanodajalci ne spoštujejo določbe aktov in s tem kršijo zakonodajo in
- da je s tem lahko oškodovan gost, država in/ali lokalna samouprava, ki zaradi nespoštovanja zakonodaje lahko nosijo finančno ali materialno posledico.

Policisti PP Kranjska Gora smo po analizi ugotovili, da bi to problematiko najlažje reševali s policijskim delom v skupnosti, skupaj z zunanjimi partnerji, kot so predstavniki oddelka za turizem občinske uprave in MIR. PP Kranjska Gora je predlagala izdelavo zloženke s celovito vsebino, ki je namenjena vsakemu stanodajalcu občine.

Po vsaki končani analizi se je potrebno vedno vprašati, ali ta izpolnjuje preizkus dobre novinarske zgodbe. Ali analiza daje primerne odgovore na šest ključnih vprašanj: kaj, kje, kdaj, kdo, zakaj in kako? S temi vprašalnicami večji problem razčlenimo na njegove sestavne dele (Clarke & Eck, 2008, str. 86).

Vsak neprijavljen gost lahko predstavlja potencialen problem lokalne skupnosti, saj v primeru neljubih dogodkov (npr. prometne ali gorske nesreče, najdeni predmeti, dokumenti ...) ni podatka o nastanitvi osebe in je s tem pristojnim organom oteženo nadaljnje delo za uspešen zaključek postopka.

S tem projektom želimo tudi zmanjšati oddajo prostorov ali stavb izven turističnih namenov in s tem zmanjšati črno prenočevanje.

3.6.3 AKTIVNOSTI STRATEGIJE REŠEVANJA PROBLEMA – POVABILO K SODELOVANJU DRUGIH INSTITUCIJ

Po proučitvi ideje so se predstavniki PP Kranjska Gora, VPO Roland Brajič, predstavnica Občine Vida Černe in predstavnik MIR Gregor Jarkovič soglasno strinjali, da se izdela informativna zloženska z naslovom »Prijava gosta in turistična taksa« (slika 44). V zloženkici je vsak s svojega področja dodal vsebino, ki se je oblikovala v skupno celoto.

V njej so vse informacije o tem:

- kdo je lahko stanodajalec;
- kje se lahko nastani gost;
- kje in kako se pridobi kategorizacija nastanitvenega objekta;
- kako se vodi evidenca gostov;
- dolžnosti in pravice stanodajalcev v zvezi s prijavo in odjavo gosta;
- kaj je turistična taksa;
- kdo so zavezanci za njo;
- kako se oddaja (ročno ali elektronsko);
- kdo je upravičen do pavšalne turistične takse;
- dolžnosti in pravice stanodajalcev v zvezi s turistično takso.

Idejni vodja projekta je bil VPO PP Kranjska Gora Roland Brajič s sodelavci. Projekt se šteje tudi kot projekt PP Kranjska Gora v policiji za leto 2016, saj ga je podprla tudi PU Kranj.

Slika 44: Zloženska preventivnega projekta »Prijava gosta in turistična taksa«

Vir: lasten

3.6.4 FINANČNI OKVIR

Založniško dejavnost je v celoti financirala Občina Kranjska Gora.

3.6.5 DISTRIBUCIJA IN OSVEŠČANJE CILJNE SKUPINE TER OSTALE JAVNOSTI

Zloženska je bila natisnjena v 400 izvodih, na formatu velikosti A3 in štirih obojestransko zložljivih straneh.

Zloženko je distribuirala Občina 21. 7. 2016 vsem 304 stanodajalcem v Občini Kranjska Gora, za katere obstajajo kontakti in so v svojem poslu aktivni.

Zloženska je bila dostavljena tudi vsem KS v občini, zavodu Turizem Kranjska Gora, vsem turističnim društvom, planinskim društvom, MIR in UE Jesenice. Vsem subjektom bo služila za distribucijo starim in bodočim stanodajalcem. Izvodi zloženske so na voljo tudi na občini in PP Kranjska Gora.

3.6.6 SPREMLJANJE REŠEVANJA PROBLEMA

Projekt je nov in je prišel med stanodajalce šele 21. 7. 2016 tako, da se bo reševanje problema oz. uspešnost reševanja le-tega videla v naslednjih dneh, mesecih. Vsekakor pa je bil izveden zato, da se izpostavljena problematika omili oz. odpravi na kratek ali daljši rok.

3.6.7 EVALVACIJA PROJEKTA Z ANKETIRANJEM PREKO MEDMREŽJA

Avtor si je pred izvedbo ankete zastavil vprašanje, s katerim želi ugotoviti, ali bo zadnji preventivni projekt »Prijava gosta in turistična taksa« pri stanodajalcih in obiskovalcih dosegel preventivni namen in bodo upoštevali nasvete ter s tem zmanjšali zaznane nepravilnosti, ki vodijo v kršitev pozitivne zakonodaje. Avtorjevo mnenje je, da bodo stanodajalci in obiskovalci po prejemu zloženske bolj spoštovali zakonodajo ter s tem pripomogli k spoštovanju zakonodaje ter k rešitvi problematike.

Postavljena **hipoteza 1** se glasi: Stanodajalci in obiskovalci občine Kranjska Gora bodo po prejemu zloženske bolj spoštovali zakonodajo kot prej.

Opravljen je bila anketa na spletnem portalu EnKlikAnketa, s katero so se zbirali podatki od 15. 8. 2016 od 02.16 do 29. 8. 2016 do 18.38 (priloga 1). Ugotovljeno je bilo, da je nanjo kliknilo 1.307 anketirancev, pravilno pa je anketo izpolnilo 149 anketirancev. Iz priloge 2, kjer je tabela 1, je razvidno, da je bilo od 149 anketirancev 28 stanodajalcev, ki prebivajo v občini, in 8 stanodajalcev, ki ne prebivajo v občini. Na anketo je odgovarjalo tudi 78 prebivalcev občine in 35 obiskovalcev občine.

Iz priloge 2, tabele 9 je razvidno, da je ta projekt popolnoma nov in ga anketiranci še niso uspeli spoznati, saj jih je 69 odgovorilo, da projekt pozna, 80 pa, da projekta ne pozna. Glede na nazoren naslov zloženske »Prijava gostov in turistična taksa«, jih je 56 % odgovorilo, da je projekt namenjen sobodajalcem, 41 % stanodajalcem, 1 % kolesarjem, 1 % drugim (priloga 2, tabela 4).

Odgovor na zastavljeno hipotezo je dala tabela 3 iz priloge 2. Ugotovljeno je bilo, da je od 147 anketirancev 65 % odgovorilo, da se bodo nepravilnosti zmanjšale, s tem se ni strinjalo 6 %, z odgovorom ne vem je odgovorilo 10 % in z odgovorom delno 19 %. Od 143 anketirancev jih je 25 % odgovorilo, da se bodo nepravilnosti odpravile, 38 % da bo odprava nepravilnosti delna, 20 % jih meni, da bodo nepravilnosti ostale. 17 % jih je odgovorilo, da ne vedo. Od 137 anketirancev jih 12 % meni, da bo stanje ostalo enako, 51 % se s tem ne strinja, delno se jih strinja 17 %, a 20 % jih ne ve.

Iz navedenih rezultatov sledi ugotovitev, da je po posameznih sklopih 65 % anketirancev odgovorilo, da bodo nepravilnosti stanodajalcev po seznanitvi s preventivno zloženko zmanjšane, 38 % da se bodo odpravile; 70 % anketirancev meni, da stanje ne bo ostalo enako.

Iz odgovorov anketirancev je ugotovljeno, da je večina mnenja, da se bodo nepravilnosti zmanjšale ali odpravile, tako da je avtorjeva **hipoteza 1 potrjena.**

4 ANKETA O MNENJU PREBIVALCEV OBČINE KRANJSKA GORA

Avtor si je pred izvedbo ankete zastavil vprašanje, s katerim želi ugotoviti, ali prebivalci in obiskovalci občine Kranjska Gora poznajo preventivne projekte PP Kranjska Gora s sodelujoči partnerji. Avtorjevo mnenje je, da kljub obstoju in dobri medijski pokritosti prebivalci in obiskovalci občine Kranjska Gora preventivnih projektov ne poznajo v zadostni meri.

Opravljen je bila anketa o poznavanju in uspešnosti preventivnih projektov in s tem zagotavljanja večje varnosti prebivalcev/obiskovalcev in njihovega premoženja na spletnem portalu EnKlikAnketa, s katero so se zbirali podatki od 15. 8. 2016 od 02:16 do 29. 8. 2016 do 18.38 (priloga 1). Ugotovljeno je bilo, da je na njo kliknilo 1.307 anketirancev, pravilno pa jo je izpolnilo 149 anketirancev.

Iz priloge 2 iz tabela 1 je razvidno, da je bilo od 149 anketirancev 28 stanodajalcev, ki prebivajo v občini, in 8 stanodajalcev, ki ne prebivajo v občini. Prav tako je na anketo odgovarjalo 78 prebivalcev občine, ki niso stanodajalci, in 35 obiskovalcev občine.

Iz priloge 2 iz tabele 2 je razvidno, da je bilo 50 anketirancev iz območja KS Dovje-Mojstrana, 43 obiskovalcev občine, 23 iz KS Kranjska Gora, 14 iz KS Podkoren, 11 iz KS Rateče-Planica ter 8 iz KS »Rute«, Gozd Martuljek in Srednji Vrh.

Anketiranci so odgovarjali tudi na vprašanje (priloga 2, tabela 10), ali preventivni projekti vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti. Ugotovljeno je bilo, da je od 149 anketirancev 64 % odgovorilo z da, 11 % se s trditvijo ne strinja, 9 % je neopredeljenih (odgovor ne vem) in 16 % se delno strinja, da preventivni projekti vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti kratkoročno. Da je vpliv dolgoročen, meni kar 75 % anketirancev, 3 % so odgovorili z ne, 7 % je odgovorilo z ne vem in 15 % se jih delno strinja. Trditvi, da projekti ne pripomorejo k boljši varnosti v lokalni skupnosti, je pritrdilo le 10 % anketirancev, medtem ko se jih večina (66 %) s tem ne strinja; 12 % je odgovorilo z ne vem ter prav tako 12 % se jih s trditvijo delno strinja.

Iz vseh navedenih ugotovitev sledi, da je po sklopih 64 % anketirancev odgovorilo, da preventivni projekti vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti na kratek rok; 75 %, da vplivajo na dolgi rok; ter 66 % anketirancev je mnenja, da ne drži, da preventiva ne pripomore k izboljšanju varnosti v lokalni skupnosti.

Iz odgovorov anketirancev je ugotovljeno, da je večina mnenja, da preventivni projekti vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti na kratek in dolgi rok, nikakor pa se ne strinjajo, da ne pripomorejo k boljši varnosti v skupnosti.

Postavljena **hipoteza 2** se je glasila: Prebivalci in obiskovalci občine Kranjska Gora ne poznajo preventivnih projektov policije na svojem območju.

Odgovor na zastavljeno hipotezo so dale tabele v nadaljevanju. Iz priloge 2 (tabela 5), ki je spraševala, če anketiranci poznajo preventivni projekt z naslovom »Reflektivna zapestnica«, je pritrdilno odgovorilo 110 anketirancev, nikalno pa 39. Tabela 6 (priloga 2) prikazuje, če anketiranci poznajo preventivni projekt z naslovom »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«. 78 anketirancev projekt pozna, 71 pa jih s projektom ni seznanjenih. Iz tabele 7 (priloga 2), ki je spraševala, če anketiranci poznajo preventivni projekt z naslovom »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi«, razberemo, da jih projekt pozna 108 anketirancev, le 41 ga ne. Tabela 8 (priloga 2) je namenjena vprašanju, če anketiranci poznajo preventivni projekt z naslovom »Kolesar na kolesarski poti«. 119 anketirancev projekt pozna, 30 pa ne. V tabela 9 (priloga 2) je prikazano, če anketiranci poznajo preventivni projekt z naslovom »Prijava gosta in turistična taksa«. Pritrdilno je odgovorilo 69 anketirancev, nikalno pa kar 80.

Ugotovljeno je bilo, da je vseh 149 anketirancev na vprašanje, če poznajo preventivne projekte z odgovorom da odgovorilo 484-krat, z ne pa 261-krat. Iz navedenega sledi, da prebivalci in obiskovalci občine zelo dobro poznajo preventivne projekte PP Kranjska Gora s sodelujočimi partnerji.

Iz odgovorov anketirancev je ugotovljeno, da avtorjeva **hipoteza 2 ni potrjena.**

Vzorčni odgovori, ki so bili pridobljeni z anonimno anketo, so avtorja presenetili in hkrati zelo razveselili ter mu dali nov zagon, saj je s pozitivno evalvacijo dobljen odgovor na ves trud, ki ga je v vsak posamezni preventivni projekt vložil sleherni posameznik. Še enkrat več, pa je to tudi odgovor, da se s timskim delom dobro in učinkovito dela. Kljub miselnosti, da se prebivalci in obiskovalci občine ne zanimajo, ne vidijo, ne spremljajo, ne upoštevajo preventivnih projektov in nasvetov, se je z vzorčnimi odgovori ugotovilo, da temu ni tako. Dosežen je vmesni cilj z razlago, da je to delo pravo in da ga lokalna skupnost podpira in še celo meni, da bodo ti projekti vplivali na izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti kar na daljši rok.

5 ZAKLJUČEK

Preventiva je ključno orodje policijskega dela v skupnosti. Temelji na prepoznavanju in analiziranju problema, ukrepov za odpravljanje problema ter končno ocenitvijo opravljenega dela. Z izkušnjami po svetu, predvsem po Evropi, so prišli do spoznanja, da je preventiva prva v vrsti ukrepov za izboljšanje stanja v lokalnih skupnostih. Tudi v slovenski policiji je dozorelo spoznanje, da je uspešnost policijskega dela odvisna predvsem od sodelovanja policije in občanov. Pri problemsko usmerjenem policijskem delu je vzpostavljena kontinuirana vez med policijo in skupnostjo. Ta se kaže v pretoku informacij in v visoki stopnji zaupanja med skupnostjo in policijo.

Uspeh preventivnega delovanja je težko merljiv, saj kazalniki niso izdelani oziroma uspešnosti ali neuspešnosti ni mogoče meriti z običajnimi metodami. Učinki so vidni tudi na daljši rok. Zakonodaja na tem področju podpira tako delovanje. Delo pri preventivi zahteva preprost, pristen osebni stik, ustrezno komunikacijo, ustvarjalnost, prilagodljivost in podobne karakteristike. Izkazalo se je tudi, da ima taka oblika dela v skupnosti zelo močno podporo, skupnost pa si želi, da bi bilo takšnih oblik dela in sodelovanja še več.

Uvajanje policijske dejavnosti v skupnost je dobra investicija, saj policija lahko ob pomoči lokalnega prebivalstva stori več, kar je posebej pomembno v času, ko policistov primanjkuje in so postaje kadrovske podhranjene.

Nalogo sem pripravil z željo približati preventivo čim širšemu krogu uporabnikov in izvajalcev. Delo sem oplemenitil z lastnimi izkušnjami, ki jih imam na tem področju veliko in želim preseči polemiko o smiselnosti izvajanja preventivnega dela v policiji. Preventivne aktivnosti, ki jih izvajamo na PP Kranjska Gora, so učinkovite, ker se izvajajo povezano na lokalni in regijski ravni ter so implementirane v aktivnosti lokalne skupnosti. Le sinergija vseh lahko doseže želene rezultate, pri čemer naj bi bil poudarek policije na povezovanju akterjev.

Tudi v bodoče bo veliko odvisno od samoiniciativnega in kreativnega dela VPO ter partnerskega sodelovanja občanov in predstavnikov lokalnih skupnosti s policijo pri preprečevanju različnih negativnih varnostnih pojavov. Le skupno delo na tem področju lahko zagotovi boljše varnostne razmere in večji občutek varnosti.

Organiziranje večjih preventivnih prireditev bo poleg rednih nalog, ki jih imam kot VPO, moje delo še naprej. Verjamem v učinek preventivnega delovanja v vseh segmentih in upam na najboljši potek preventivne zgodbe tudi v nadaljevanju. Ker sem sam operativec, sem že in bom tudi v prihodnje delal v tej smeri. Ukrepi s področja preventivnih aktivnosti terjajo veliko znanja, volje in časa. Sem VPO, ki je ponosen na svoj status.

LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

- Anželj, D. (2001). *Management v policiji*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede
- Aronovitz, A. A. (1997). *Progres in Community Policing*. European Journal on Criminal Policy and Research.
- Brajič, R. (2006). *Globalna varnost in turizem v Republiki Sloveniji*. Globalna varnost v turizmu v Sloveniji (str. 33–46), Ljubljana: Državni svet RS.
- Clarke V. R., Eck, E. J. (2008). *Priročnik za policijske (kriminalistične) analitike – v 60 korakih do rešitve problema* (str. 86). Ljubljana: Fakulteta za varnostne vede.
- Friedmann, R. R. (1996). *Community Policing. Some conceptual and Practical Considerations*. Pridobljeno iz: <http://www2.gsu.edu/~crirxf/considerations.htm>
- Kolenc, T. (2002). *Slovenska policija*. Ljubljana: MNZ RS.
- Kosmač, F. (2002). *Osnovni program izpopolnjevanja in usposabljanja za vodjo policijskega okoliša*. Ljubljana: GPU UUP, Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija.
- Mikulan, M. (1995). *Policijska preventiva*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve.
- Mikulan, M. (1997). *Preprečujemo kriminal skupaj*. Ljubljana: Mihelač.
- MNZ (1997). *Policija na lokalni ravni*. Ljubljana: Sektor za administrativne in grafične zadeve.
- Pagon, M., Lobnikar, B. (1993). *Ženske v policiji* (nekaj tujih izkušenj). Policija na prehodu v 21. stoletje (str. 74), Ljubljana: MNZ RS.
- Pečar, J. (2001). *Policija v lokalni skupnosti*. V: Pagon M. (ur.), Dnevi varstvoslovja, Visoka policijsko-varnostna šola, Ljubljana.
- *Policijsko delo v skupnosti*. Ljubljana: GPU UUP, Ministrstvo za notranje zadeve (2014).
- Roberg, R., Crank, J., Kuykendall, J. (2004). *Policija i društvo*. Sarajevo: Office of public affairs Embassy of the United States of America.
- Trančar R. (2010). *Preventivno delovanje policije na lokalni ravni*. Ljubljana: Diplomsko delo. Pridobljeno iz: <http://www2.fu.uni-lj.si/diplome/pdfs/diplomska/trancarrenato.pdf>
- Žaberl, M. (2000). *Policist za preventivo včeraj, danes in jutri*. V: Pagon M. (ur.), Dnevi varstvoslovja, Visoka policijsko-varnostna šola, Ljubljana.

VIRI

- Agencija za varnost prometa. (2. 6. 2016). Pridobljeno iz <https://www.avp-rs.si/preventiva/>
- EnKlik anketa. (2. 6. 2016). Pridobljeno iz <https://www.1ka.si/>
- Občina Kranjska Gora. (3. 6. 2016). Pridobljeno iz <http://obcina.kranjska-gora.si/>

- LTO – Zavod za turizem Kranjska Gora. (28. 8. 2016). *Poročilo dela za leto 2009*. Pridobljeno iz http://www.kranjska-gora.si/si/files/default/dokumenti/Poroilo_dela_LTO_leto_2009.pdf
- LTO – Zavod za turizem Kranjska Gora. (28. 8. 2016). *Poročilo dela za leto 2015*. Pridobljeno iz <http://www.kranjska-gora.si/si/files/default/Porocilo%20dela%20LTO%202015.pdf>
- Občina Kranjska Gora. (4. 8. 2016). Pridobljeno iz <http://obcina.kranjska-gora.si/kdo-smo/krajevne-skupnosti>
- Policija (4. 8. 2016). Zgodovina in razvoj. Pridobljeno iz <http://www.policija.si/index.php/draavljan-in-policija/zgodovina-in-razvoj>
- Policija. (1. 6. 2016). Pridobljeno iz <http://www.policija.si/>
- Policija. (2. 6. 2016). Pridobljeno iz <http://www.policija.si/index.php/preventiva-?lang=>
- Policija. Policijsko delo v skupnosti. (2. 6. 2016). Pridobljeno iz <http://www.policija.si/index.php/draavljan-in-policija>
- Policija. Z roko v roki za večjo varnost slepih in slabovidnih (2. 6. 2016). Pridobljeno iz http://www.policija.si/images/stories/Publikacije/PDF/zlozenka_za_slepe_inslabovidne.pdf
- Pravno-informacijski sistem. (3. 6. 2016). Pridobljeno iz <http://www.pisrs.si/Pis.web/>
- Prevention institutes. (2. 6. 2016). Pridobljeno iz <http://www.preventioninstitute.org/>
- Radio Ognjišče. (15. 7. 2016). Pridobljeno iz <http://audio.ognjisce.si/oddaje/?l=4&pl=brajic&page=1>
- Radio Ognjišče. (15. 7. 2016). Pridobljeno iz http://audio.ognjisce.si/oddaje/Arhiv_nekdanjih_oddaj/Si_upas/2014
- Statistični urad RS. (17. 8. 2016). Pridobljeno iz <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>
- Statistični urad RS. (17. 8. 2016). Pridobljeno iz <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>
- Statistični urad RS. (11. 8. 2016). Pridobljeno iz http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2164507S&ti=&path=./Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/02_21645_nastanitev_letno/&lang=2
- Sloski. (27. 8. 2016). Pridobljeno iz http://www.sloski.si/resources/files/pic/10_fis_pravil.pdf
- Wikipedija Hrvaška. Preventiva (2. 6. 2016). Pridobljeno iz <https://hr.wikipedia.org/wiki/Preventiva>
- Wikipedija Slovenija. Kranjska Gora. Statistični urad RS. (4. 8. 2016). Pridobljeno iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Kranjska_Gora#cite_note-1
- Wikipedija Slovenija. Kranjska Gora. (4. 8. 2016). Pridobljeno iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Kranjska_Gora#Naselja_v_ob.C4.8Dini
- Wikipedija Slovenija. Schengenski sporazum. (4. 8. 2016). Pridobljeno iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Schengenski_sporazum
- (2002). Nacionalni program varnosti v prometu. Ur. l. RS, št. 63/02.
- (2004). Odlok o turistični taksi v Občini Kranjska Gora. UVG, št. 41/04.

- (2016) Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Turizem Kranjska Gora. Ur. l. RS, št. 6/2016, 25/2016.
- (2008). Odlok o ustanovitvi medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora, Žirovnica. Ur. l. RS, št. 41/2008, 13/2010.
- (2001). Pravilnik o izvrševanju zakona o prijavi prebivališča. Ur. l. RS, št. 105/01, 78/02, 57/07, 67/08.
- (1995). Zakon o gostinstvu (ZGos). Ur. l. RS, št. 1/95, 40/99, 36/00, 101/05, 4/06, 60/07, 93/07, 26/14.
- (2009). Zakon lokalni samoupravi. Ur. l. RS, št. 94/07, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12, 14/15.
- (2006). Zakon o občinskem redarstvu (ZORed). Ur. l. RS, št. 139/06.
- (2013). Zakon o organiziranosti in delu policije (ZODPol). Ur. l. RS, št. 15/13, 11/14, 86/15.
- (2009). Zakon o policiji – uradno prečiščeno besedilo (ZPol-UPB7). Ur. l. RS, št. 66/09, 22/10, 26/11, 58/11, 40/12, 96/12, 15/13.
- (2013). Zakon o pooblastilih in nalogah policije (ZNPPol). Ur. l. RS, št. 15/13.
- (2010). Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP). Ur. l. RS, št. 109/10, 57/12, 63/13, 82/13.
- (2001). Zakon o prijavi prebivališča (ZPPreb). Ur. l. RS, št. 9/01, 39/06, 59/06, 111/07.
- (2004). Zakon o spodbujanju razvoja turizma (ZSRT). Ur. l. RS, št. 2/04, 57/12, 17/15.
- (2004). Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1). Ur. l. RS, št. 56/08, 57/08.
- (2010). Zakon o voznikih (ZVoz). Ur. l. RS, št. 109/10, 25/14.
- (2013). Pravilnik o delih in opremi vozil. Ur. l. RS, št. 44/13.

PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik

PREVENTIVNI PROJEKTI ZA IZBOLJŠANJE VARNOSTI V LOKALNI SKUPNOSTI

Kratko ime ankete: PREVENTIVNI PROJEKTI

POLICIJE

Dolgo ime ankete: PREVENTIVNI PROJEKTI ZA
IZBOLJŠANJE VARNOSTI V LOKALNI SKUPNOSTI

Število vprašanj: 23

Anketa je zaključena.

Aktivna od: 29.08.2016

Aktivna do: 29.11.2016

Avtor: Roland Brajič

Spreminjal: Roland Brajič

Dne: 14.08.2016

Dne: 29.08.2016

Opis:

Spoštovani. Sem Roland Brajič, vodja policijskega okoliša Policijske postaje Kranjska Gora. Prosim Vas, če si vzamete nekaj minut in odgovorite na spodnja vprašanja, ki jih potrebujem za diplomsko nalogo na Fakulteti za Upravo. Naslov diplomske naloge je "Preventivni projekti za izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti". Diplomska naloga se nanaša na izvedene preventivne projekte Policijske postaje Kranjska Gora v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora, Policijsko upravo Kranj, Občino Kranjska Gora, Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica ter drugimi subjekti v okviru policijskega dela v skupnosti. Za izpolnitev ankete se Vam že vnaprej zahvaljujem.

Q1 - Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2003 izvedla preventivni projekt z naslovom "Reflektivna zapestnica", ki je bil del akcije "Stopimo iz teme oziroma Bodi PreViden". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate ta projekt?

☐ Da.

☐ Ne.

Q2 - Komu je bil ta projekt namenjen?

Možnih je več odgovorov

☐ Otrokom v vrtcih, šolah.

☐ Odraslim.

☐ Starostnikom tretjega življenjskega obdobja.

Q3 - Kje ste izvedeli za projekt "Reflektivna zapestnica"?

Možnih je več odgovorov

☐ V njem je sodeloval moj otrok.

☐ V njem sem sodeloval/a sam/a.

☐ Iz lokalnih medijev.

☐ Drugo:

Q4 - Ali veste, da je projekt "Reflektivna zapestnica" dobil bronasto plaketo na Natečaju najboljših preventivnih projektov policije?

- ☐ Da.
☐ Ne.

Q5 - Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Sosvetom za varnost občanov Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2004 izvedla preventivni projekt z naslovom "Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate projekt?

- ☐ Da.
☐ Ne.

Q6 - Komu je bil ta projekt namenjen?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Žižnicam.
☐ Izposojevalcem smučarske opreme.
☐ Hotelom.
☐ Bencinskim servisom.
☐ Smučarskim šolam.
☐ Kulturnim društvom.
☐ Obiskovalcem smučišč.

Q7 - Kje ste izvedeli za projekt "Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove"?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Plakate sem videl na smučiščih.
☐ Plakate sem videl v smučarski šoli.
☐ Plakate sem videl v izposojevalnicah smučarske opreme.
☐ Plakate sem videl po hotelih.
☐ V lokalnih medijih.
☐ Drugo:

Q8 - Ali veste, da je projekt "Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove" dobil bronasto plaketo na Natečaju najboljših preventivnih projektov policije?

- ☐ Da.
☐ Ne.

Q9 - Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2008 izvedla preventivni projekt z naslovom "Čista stekla in dober profil, za večjo varnost pozimi". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate ta projekt?

- ☐ Da.
☐ Ne.

Q10 - Komu je bil ta projekt namenjen?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Voznikom/-cam motornih vozil za pripravo le-teh na zimo.
☐ Voznikom/-cam motornih vozil za pripravo le-teh na poletje.
☐ Drugo:

Q11 - Kje ste izvedeli za projekt "Čista stekla in dober profil, za večjo varnost pozimi"?

Možnih je več odgovorov

- ☐ V njem sem sodeloval kot voznik/-ca motornega vozila.
☐ Iz lokalnih medijev.
☐ Prispevek sem videl na RTV SLO, POT TV ali oddaji Svet na kanalu A.
☐ V njem sem sodeloval kot prevoznik šolskih prevozov.
☐ Drugo:

Q12 - Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2013 izvedla preventivni projekt z naslovom "Kolesar na kolesarski poti". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate ta projekt?

- ☐ Da.
☐ Ne.

Q13 - Komu je bil ta projekt namenjen?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Kolesarjem.
☐ Kolesarskim postajališčem.
☐ Izposojevalcem kolesarske opreme.
☐ Turističnim društvom in TIC.
☐ Vsem udeležencem na kolesarski poti.
☐ Drugo:

Q14 - Kje ste izvedeli za projekt "Kolesar na kolesarski poti"?

Možnih je več odgovorov

- ☐ V njem sem sodeloval kot voznik/-ca kolesa.
☐ Iz lokalnih medijev.
☐ Prispevek sem videl na RTV SLO.
☐ Prejel sem zloženko, ki je v slovenskem in angleškem jeziku.
☐ Videl sem postavljene table na kolesarski poti.
☐ Drugo:

Q15 - Pred predstavitvijo zadnjega projekta Vas prosim, da odgovorite najprej na eno izmed spodnjih trditev:

- ☐ Prebivam v Občini Kranjska Gora in SEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora.
☐ Prebivam v Občini Kranjska Gora in NISEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora.
☐ NE prebivam v Občini Kranjska Gora in SEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora.
☐ Ne prebivam v Občini Kranjska Gora in NISEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora.

Q16 - Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju z Občino Kranjska Gora, Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica in Policijsko upravo Kranj leta 2016 izvedla preventivni projekt z naslovom "Prijava gosta in turistična taksa". Projekt je v obliki zloženke izšel v drugi polovici julija 2016. Ali že poznate ta projekt?

- ☐ Da.
☐ Ne.

Q17 - Komu je namenjen ta projekt?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Kolesarjem.
☐ Stanodajalcem.
☐ Sobodajalcem.
☐ Voznikom motornih vozil.
☐ Drugo:

Q18 - Zloženko tega projekta so oz. bodo dobili?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Vsi stanodajalci oz. sobodajalci v Občini Kranjska Gora.
☐ UE Jesenice.
☐ MIR Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica.
☐ Občina Kranjska Gora.
☐ Policijska postaja Kranjska Gora.
☐ TIC in vsa turistična društva v Občini Kranjska Gora.
☐ Drugo:

Q19 - Ali menite, da se bodo nepravilnosti stanodajalcev oz. sobodajalcev po seznaitvi s preventivnimi nasveti o pravilni prijavi gosta in plačilu turistične takse, ki jih zajema zloženka:

	DA	NE	NE VEM	DELNO
zmanjšale?	☐	☐	☐	☐
odpravile?	☐	☐	☐	☐
– stanje bo ostalo enako.	☐	☐	☐	☐

Q20 - Ali menite, da preventivni projekti Policijske postaje Kranjska Gora s soizvajalci:

	DA	NE	NE VEM	DELNO
vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti na kratek rok?	☐	☐	☐	☐
vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti na dolgi rok?	☐	☐	☐	☐
NE pripomorejo k izboljšanju varnosti v lokalni skupnosti?	☐	☐	☐	☐

IF (1) (Demografija)

XSPOL - Spol:

- ☐ Moški.
☐ Ženski.

IF (1) (Demografija)

XSTAR2a4 - V katero starostno skupino spadate?

- ☐ Do 20 let.
☐ 21–40 let
☐ 41–60 let
☐ 61 let ali več.

IF (1) (Demografija)

XLOKACREGk - Kje prebivate?

Kohezijski regiji Slovenije

- ☐ KS Rateče – Planica.
☐ KS Podkoren.
☐ KS Kranjska Gora.
☐ KS "Rute", Gozd Martuljek in Srednji Vrh.
☐ KS Dovje – Mojstrana.
☐ Sem obiskovalec/-ka Občine Kranjska Gora.

Priloga 2: Tabele z rezultati anket

Tabela 1: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje, kje prebivajo anketiranci

Q15	Pred predstavitvijo zadnjega projekta Vas prosim, da odgovorite najprej na eno izmed spodnjih trditev:				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (Prebivam v Občini Kranjska Gora in SEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora)	28	2 %	19 %	19 %
	2 (Prebivam v Občini Kranjska Gora in NISEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora)	78	6 %	52 %	71 %
	3 (NE prebivam v Občini Kranjska Gora in SEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora)	8	1 %	5 %	77 %
	4 (Ne prebivam v Občini Kranjska Gora in NISEM stanodajalec oz. sobodajalec v Občini Kranjska Gora)	35	3%	23%	100%
Veljavni	Skupaj	149	11 %	100 %	
			Povprečje	2.3	Std. Odklon
					1.0

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 2: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje, iz katere KS prihajajo anketiranci

XLOKACREGk	Kje prebivate?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (KS Rateče - Planica)	11	1 %	7 %	7 %
	2 (KS Podkoren)	14	1 %	9 %	17 %
	3 (KS Kranjska Gora)	23	2 %	15 %	32 %
	4 (KS "Rute", Gozd Martuljek in Srednji Vrh)	8	1 %	5 %	38 %
	5 (KS Dovje - Mojstrana)	50	4 %	34 %	71 %
	6 (sem obiskovalec/ka Občine Kranjska Gora)	43	3 %	29 %	100 %
Veljavni	Skupaj	149	11 %	100 %	
		Povprečje	4.3	Std. Odklon	1.6

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 3: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje, kako bo zloženka vplivala na stanodajalce

Q19 Ali menite, da se bodo nepravilnosti stanodajalcev oz. sobodajalcev po seznanitvi s preventivnimi nasveti o pravilni prijavi gosta in plačilu turistične takse, ki jih zajema zloženka:										
	Podvprašanja	Odgovori					Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. Odklon
		DA	NE	NE VEM	DELNO	Skupaj				
Q19a	Zmanjšale	95 (65 %)	9 (6 %)	15 (10 %)	28 (19 %)	147 (100 %)	147	1307	1.8	1.2
Q19b	Odpravile	36 (25 %)	29 (20 %)	24 (17 %)	54 (38 %)	143 (100 %)	143	1307	2.7	1.2
Q19c	stanje bo ostalo enako	17 (12 %)	70 (51 %)	27 (20 %)	23 (17 %)	137 (100 %)	137	1307	2.4	0.9

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 4: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje, komu je namenjen projekt »Reflektivna zapestnica«

Q17 Komu je namenjen ta projekt?								
	Podvprašanja	Enote					Navedbe	
		Frekvence	Veljavni	% - Veljavni	Ustrezni	% - Ustrezni	Frekvence	%
Q17a	kolesarjem	3	146	2 %	1307	0 %	3	1 %
Q17b	stanodajalcem	100	146	68 %	1307	8 %	100	41 %
Q17c	sobodajalcem	136	146	93 %	1307	10 %	136	56 %
Q17d	voznikom motornih vozil	1	146	1 %	1307	0 %	1	0 %
Q17e	Drugo:	2	146	1 %	1307	0 %	2	1 %
	SKUPAJ		146		1307		242	100 %

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 5: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje »Reflektivna zapestnica«

Q1 Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2003, izvedla preventivni projekt z naslovom: "Reflektivna zapestnica", ki je bil del akcije "Stopimo iz teme oziroma Bodi PreViden". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate ta projekt?					
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (da)	110	8 %	74 %	74 %
	2 (ne)	39	3 %	26 %	100 %
Veljavni	Skupaj	149	11 %	100 %	
		Povprečje	1.3	Std. Odklon	0.4

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 6: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje »Nezavarovana smučarska oprema – vaba za tatove«

Q5	Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Sosvetom za varnost občanov Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2004, izvedla preventivni projekt z naslovom: "Nezavarovana smučarska oprema, vaba za tatove". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate ta projekt?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (da)	78	6 %	52 %	52 %
	2 (ne)	71	5 %	48 %	100 %
Veljavni	Skupaj	149	11 %	100 %	
		Povprečje	1.5	Std. Odklon	0.5

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 7: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi«

Q9	Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2008, izvedla preventivni projekt z naslovom: "Čista stekla in dober profil, za večjo varnost pozimi". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate ta projekt?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (da)	108	8 %	72 %	72 %
	2 (ne)	41	3 %	28 %	100 %
Veljavni	Skupaj	149	11 %	100 %	
		Povprečje	1.3	Std. Odklon	0.4

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 8: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje »Kolesar na kolesarski poti«

Q12	Policijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora in Policijsko upravo Kranj leta 2013, izvedla preventivni projekt z naslovom: "Kolesar na kolesarski poti". Projekt se izvaja še danes. Ali poznate ta projekt?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (da)	119	9 %	80 %	80 %
	2 (ne)	30	2 %	20 %	100 %
Veljavni	Skupaj	149	11 %	100 %	
		Povprečje	1.2	Std. Odklon	0.4

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 9: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje »Prijava gosta in turistična taksa«

Q16	Polijska postaja Kranjska Gora je v sodelovanju z Občino Kranjska Gora, Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica in Policijsko upravo Kranj leta 2016, izvedla preventivni projekt z naslovom: "Prijava gosta in turistična taksa". Projekt je v obliki vloženke izšel v drugi polovici julija 2016. Ali že poznate ta projekt?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (da)	69	5 %	46 %	46 %
	2 (ne)	80	6 %	54 %	100 %
Veljavni	Skupaj	149	11 %	100 %	

Vir: lasten, priloga 1

Tabela 10: Rezultati odgovorov na anketno vprašanje, kako bodo preventivni projekti vplivali na boljšo varnost v lokalni skupnosti

Q20	In še zadnje vprašanje. Ali menite, da preventivni projekti Policijske postaje Kranjska Gora s soizvajalci:									
	Podvprašanja	Odgovori					Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. odklon
		DA	NE	NE VEM	DELNO	Skupaj				
Q20a	vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti na kratek rok	95 (64 %)	16 (11 %)	14 (9 %)	24 (16 %)	149 (100 %)	149	1307	1.8	1.2
Q20b	vplivajo na boljšo varnost v lokalni skupnosti na dolgi rok	112 (75 %)	5 (3 %)	10 (7 %)	22 (15 %)	149 (100 %)	149	1307	1.6	1.1
Q20c	preventiva NE pripomore k izboljšanju varnosti v lokalni skupnosti	15 (10 %)	98 (66 %)	18 (12 %)	18 (12 %)	149 (100 %)	149	1307	2.3	0.8

Vir: lasten, priloga 1